

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ

IV

Ἄλλα δ' Ἀνρὺ Ντυνὰν δὲν περιωρίσθηκε μόνο στὴν τραγικὴ αὐτὴ περιγραφή τῆς φρίκης, τὴν ὁποῖαν γνώρισε περιφερόμενος εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης καὶ εἰς τὰ πρόχειρα νοσοκομεία τῆς περιοχῆς. Εὐθύς ἀμέσως κατέβαλε μίαν ὑπεράνθρωπο πράγματι προσπάθεια γιὰ νὰ βελτιώσῃ τὴν τραγικὴ κατάστασι. Ἀπὸ τὴν περιοδεία του στοὺς στρατώνες, στὶς ἐκκλησίαις καὶ στὰ μοναστήρια τοῦ Καστιλλιόνε καὶ τῶν ἄλλων κωμοπόλεων, ἀντελήφθηκε εὐκολα ὅτι ἡ μάχη αὐτὴ ἀφῆκε μέσα σὲ μιὰ ἡμέρα πολλὰς χιλιάδες τραυματιῶν. Ποτὲ δὲν θὰ μπορούσαν νὰ εὑρεθῶν ἄρκετοὶ ἰατροὶ καὶ νοσοκόμοι, ὅχι γιὰ νὰ ἐγχειρήσουν ἢ νὰ ἐξετάσουν ὅλους αὐτοὺς τοὺς τραυματίας, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς γιὰ νὰ τοὺς παράσχουν τὶς πιὸ στοιχειώδεις βοήθειες. Ἐλάχιστοι ἦσαν οἱ γιανοὶ καὶ ἀκόμη λιγώτεροι οἱ νοσοκόμοι, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦσαν τοὺς στρατοὺς στὶς ἐκστρατείας των καὶ μπορούσαν νὰ θεραπεύσουν καὶ νὰ ἀνακουφίσουν πραγματικῶς τοὺς τραυματίας.

Ὁ Ντυνὰν εἶδε τότε ἐμπρὸς του σὰν σὲ ἓνα ὑπερκόσμιον ὄραμα τὴν εἰκόνα τῆς Φλώρενς Νάιτιγκαίηλ, σκυμμένης ἐπάνω στοὺς τραυματίας τοῦ πολέμου τῆς Κριμαίας. Χωρὶς νὰ χάσῃ λεπτό, ἀποφασίζεῖ νὰ ὁργανώσῃ ἀμέσως τὴν προσπάθεια ποὺ θὰ βελτίωνε τὴν τραγικὴ αὐτὴ κατάσταση χωρὶς νὰ περιμένῃ τίποτε ἀπὸ τὴ σχεδὸν ἀνύπαρκτη ὑγειονομικὴ ὀργάνωσι. Μερικοὶ ξένοι ὅπως αὐτός, Ἀγγλοὶ καὶ Γάλλοι ἔμποροι, Ἴταλοὶ ταξιδιώται κ.λ.π. βρίσκονται εἰς τὸ Καστιλλιόνε καὶ τὶς ἄλλες γειτονικὰς κωμοπόλεις. Χωρὶς πολλὴ δυσκολία κατορθώνει νὰ πείσῃ καὶ τοὺς ξένους αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἰδίους τοὺς κατοίκους τοῦ Καστιλλιόνε, νὰ ὁργανώσουν τὶς πρώτες βοήθειες πρὸς τοὺς τραυματίας τῆς μάχης. Δὲν χρειάζεται παρὰ νὰ τοὺς πάρῃ μαζί του καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ μποῦν μέσα σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐκκλησίας τοῦ Καστιλλιόνε, γιὰ νὰ ἀντιληφθῶν τὴ φρίκη, ποὺ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ καὶ νὰ αἰσθανθῶν, ὅπως καὶ αὐτός, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ βοηθήσουν γιὰ τὴ διάσωσιν τῶν ἐκατοντάδων ἀνθρώπων. Ἔτσι λέει τουλάχιστον ὁ Ἀνρὺ Ντυνὰν στὶς σελίδες ἐκεῖνες τοῦ βιβλίου του, ὅπου ἀφηγεῖται τὴν προσπάθειαν γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς βοήθειας πρὸς τοὺς τραυματίας, τὴν πρώτην προσπάθειαν νοσοκομειακῆς ὁργανώσεως, σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὰς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ποὺ δὲν εἶχεν ἰδρυθῇ ἀκόμη. Δὲν μπορούμε ὅμως παρὰ νὰ σημειώσουμε ὅτι τὸ ἔργο δὲν ἦταν τόσο ἀπλό ὥσως, ὅσο θέλει νὰ τὸ ἐμφανίσῃ ὁ Ἀνρὺ Ντυνὰν. Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν συχνὰ τὴν ἀδυναμία τῆς ἀτομικῆς των ἀδιαφορίας. Σκέπτονται ὅτι οἱ πόνοι, ἀλλὰ καὶ ἡ δυστυχία τῶν ἄλλων δὲν τοὺς ἐνδιαφέρουν, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι οἱ ἴδιοι ὑπεύθυνοι γιὰ τὴ δημιουργία των. Καὶ προτιμοῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ δυστυχία αὐτὴ γιὰ νὰ στερεώσουν τὴ δικὴ των ἐγωϊστικὴ ἡσυχία. Στὴν περίπτωσιν αὐτὴ χρειάζεται ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ πίστις καὶ ἡ ἀληθινὴ δύναμις τοῦ ἀρχηγοῦ, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ὑπερνικήσῃ τὶς ἀνθρώπινες αὐτὲς ἀδυναμίες καὶ νὰ κάμῃ τοὺς

Ὁ Ἐρ. Ντυνὰν εἰς ἡλικίαν 36 ἐτῶν.

ἀνθρώπους νὰ γίνουν πραγματικοὶ Σαμαρεῖται, ὅπως τοὺς ἠθέλησε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτὰ δὲ τὰ προσόντα θὰ εἶχε ἀναμφισβητήτως ὁ Ἀνρὺ Ντυνὰν. Καὶ μόνο γιὰ τὴν εὐρέθειαν αὐτὸς στὸ Σολφερίνο καὶ μπόρεσε αὐτὸς νὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς ξένους ταξιδιώτας καὶ τοὺς κατοίκους τῶν γύρω κωμοπόλεων μὲ τὰ λόγια του καὶ τὸ παράδειγμα του, ἔγινε δυνατόν νὰ δημιουργηθῇ ἡ πρώτη Ἐρυθροσταυρικὴ ὀργάνωσις τῆς ἱστορίας.

*

Ἡ ἐθελοντικὴ βοήθεια ὁργανώνεται πράγματι πολὺ γρήγορα καὶ κατὰ τρόπο ὑποδειγματικόν. Οἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ βγάζουν ἀπὸ τὰ συρτάρια των τὰ σεντόνια καὶ τὰ λινά, ποὺ ἔχουν, καὶ τὰ προσφέρουν γιὰ τὰ νοσοκομεία. Ἄλλες γυναῖκες σφάζουν τὰ κοτόπουλά των καὶ ἐτοιμάζουν ζουμὶ γιὰ τοὺς ἀρρώστους. Τὰ παιδιὰ μεταφέρουν συνεχῶς κουβάδες μὲ νερὸ γιὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν τραυματιῶν. Οἱ μορφωμένοι ξένοι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν κωμοπόλεων μοιράζονται μεταξύ των τὰ διάφορα νοσοκομεία, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ προσφέρουν, σὰν νὰ ἦσαν γιανοὶ, τὶς πρώτες των βοήθειες. Ὁ ἴδιος ὁ Ντυνὰν ἀρχίζει νὰ πλένῃ καὶ νὰ ἐπιδένη τὰ τραύματα μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἐσυνηθίζετο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἐβουτούσε δηλαδὴ κομμάτια ἀπὸ ὕφασμα, ποὺ ἀντικαθιστοῦσαν τὸ ἀνύπαρκτον τότε βαμβάκι, μέσα στὸ νερὸ καὶ τὰ ἀκουμποῦσε ἐπάνω στὶς πληγές. Βέβαια δὲν ὑπῆρχε τότε καμμία ἰδέα ἀσηψίας καὶ συχνὰ τὰ ὕφασματα αὐτὰ προκαλοῦσαν μολύνσεις. Τουλάχιστον ὅμως κάτω ἀπὸ τὰ κρύα αὐτὰ ἐπιθέματα ἐλαττωνετο κάπως ὁ πόνος.

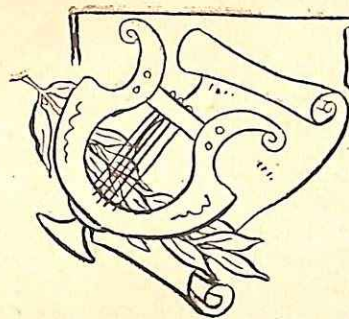
Ταυτοχρόνως ὁ Ντυνὰν μιλάει στοὺς στρατιώτες καὶ τοὺς ἀπευθύνει ἓνα μείδιμα, ποὺ φαίνεται νὰ τοὺς καθησυχάζῃ. Τὰ χέρια του ἀκουμπῶν ἐπάνω στὰ μέτωπα, ποὺ καὶν ἀπὸ τὸν πυρετό, προκαλεῖ ὁ πυρετός.

Ὁ Ντυνὰν ἀκούραστος κυριολεκτικῶς, μὴ ἐπιτρέπων εἰς τὸν ἑαυτὸ του οὔτε μιὰς ὥρας ὕπνου, τρέχει ἀπὸ τὸ Καστιλλιόνε εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, γιὰ νὰ ἐκεῖ ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ ὕπαιθρον. Ἀλλὰ δὲν βρῆκε παρὰ μόνο νεκροὺς ἢ ἐτοιμοθανάτους. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ μπορούσαν νὰ εἶχαν σωθῇ ἂν εἶχε φροντίσει κάποιος νὰ ἔρθῃ νὰ τοὺς βοηθήσῃ ταχύτερα, σκέπτεται ὁ Ντυνὰν. Τώρα εἶναι πολὺ ἀργά.

Ἡ πικρὴ αὐτὴ σκέψις τὸν καταδιώκει καὶ δὲν τὸν ἀφήνει πλέον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποία κατάρθωσε νὰ δημιουργήσῃ, ἔπειτα ἀπὸ κόπους καὶ ἀγῶνες ἐτῶν ὀλοκλήρων, ἔπειτα ἀπὸ ἐκείνη ὁργάνωσιν ποὺ εἶναι ἰκανὴ νὰ προσφέρῃ τὴ βοήθειαν αὐτὴ, τὴ βοήθειαν ποὺ εἶχε ὀνειρευθῇ χωρὶς νὰ τὴν ἐπιτύχῃ μέσα στὴ φρίκῃ τῆς μάχης τοῦ Σολφερίνο.

† Α. Α. Κ.

Τέλος

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

μᾶς παρέδωσε λεπτοτάτας παρατηρήσεις περὶ τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν ἡθῶν τῶν γυναικῶν. Δὲν δύναται δὲ νὰ ἐξαχθῇ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς περὶ τοῦ Εὐριπίδου ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ποιητὴς ἐμφανίζει ἀπὸ τῆς σκηνῆς γυναικας ἱκανὰς νὰ διαπράξουν κάθε δόλον πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων των. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς μίαν ἐπιτυχὴ θεατρικὴν καινοτομίαν τοῦ Εὐριπίδου. Διὰ νὰ προκαλέσῃ ζῶηροτέραν ἐντύπωσιν ὁ τραγικὸς ἀπένειμε τοὺς πρωτεύοντας ρόλους τῶν τραγωδιῶν αὐτοῦ εἰς τὰς γυναικας. Τοῦτο ὑπῆρξεν εἰς τολμηρὸς, ἀλλὰ ἐπιτυχὴς νεωτερισμός, ὁ ὁποῖος ἤρρεσεν εἰς τοὺς θεατὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, γνωρίζοντας ὅτι αἱ γυναῖκες ἦσαν κλεισμένοι εἰς τοὺς γυναικονίτας καὶ ἐνεφανίζοντο σπανίως δημοσίᾳ. Πάντως ὁ Εὐριπίδης παρουσίασεν ἐξ ἑαυτοῦ τουλάχιστον μὲ τὴν πονηρίαν καὶ τὴν ἀγαθὴν φύσιν τῶν γυναικῶν καὶ μᾶς παρέδωσε συμπαινεστάτους καὶ ἑλληνοπρεπεστάτους τύπους ἡρώδων.

Ἡ «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις» ἔχει πρωταγωνίστρια τὴν τραγικὴν Ἰφιγένειαν, τὴν κόρην τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων συνηθροισμένος εἰς τὴν Αὐλίδαν, ἠμποδίζετο ὑπὸ νηνεμίας νὰ πλεύσῃ ἐναντίον τῆς Τροίας, τοῦτο δὲ ἀπέδωκεν ὁ Κάλχας, ὁ μάντις τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν ὀργὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ ὁποία ἐχολώθη διὰ τὸν φόνον τῆς ἱερᾶς ἐλάφου αὐτῆς. Πρὸς ἐξίλασιν τῆς θεᾶς ἐμάντευσεν ὁ Κάλχας ὅτι ἔπρεπε νὰ θυσίῃ εἰς αὐτὴν ὁ Ἀγαμέμνων τὴν κόρην του Ἰφιγένειαν. Ὁ Ἀγαμέμνων ἐδέχθη, ἔφερε τὴν κόρην εἰς τὴν Αὐλίδαν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐπὶ πυρᾶς πρὸς θυσίαν, ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν ἡ Ἀρτεμις ἔθηκεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ θύματος μίαν ἐλάφον, ἀνῆρπασε τὴν Ἰφιγένειαν καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν Σκυθίαν, εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων, ὡς ἱέρειαν τοῦ ναοῦ τῆς. Καθῆκον τῆς Ἰφιγενείας ἦτο νὰ θυσιάσῃ τοὺς ξένους τοὺς ὁποῖους ἡ μοῖρα ἔφερεν εἰς τὴν βάρβαρον καὶ ἀφιλόξενον αὐτὴν χώραν. Διὰ νὰ μὴ προκληθῇ ἀγανάκτησις τῶν θεατῶν διὰ τὸ ἀπάνθρωπον αὐτὸ ἔργον τῆς Ἰφιγενείας, ἀνήκουστον καὶ ἀπαράδεκτον δι' Ἑλληνίδα κόρην, ὁ Εὐριπίδης ἐξηγεῖ ὅτι ἡ Ἰφιγένεια ἔρραιεν ἀπλῶς τὰ θύματα ἑω τοῦ ναοῦ καὶ ὅτι τὴν ἀνθρωποθυσίαν ἐξετέλουν ἄλλοι ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἐπὶ πλέον δὲ ὅτι οὐδεὶς Ἕλλην εἶχε μέχρι τότε ἔλθει εἰς τὴν βάρβαρον αὐτὴν χώραν, ὥστε οὐδέποτε μετέσχεν ἡ Ἰφιγένεια εἰς θυσίαν Ἑλληνος.

Εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων ἦλθε μίαν ἡμέραν ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἰφιγενείας Ὁρέστης συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου του Πυλάδου. Ὁ Ὁρέστης, ὡς γνωστὸν, εἶχε φονεύσει τὴν

μητέρα του Κλυταίμῃστραν, ἐκδικούμενος τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του Ἀγαμέμνονος, διὰ τὴν ἀνοσίαν δὲ αὐτὴν πρᾶξιν τῆς μητροκτονίας κατεδίωκετο πανταχοῦ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ εὑρῇ ἡσυχίαν. Ἐπικαλεσθεῖς τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀπόλλωνος ἔλαβε δὲ μάντευμα ὅτι τότε μόνον θὰ ἀπαλλαγῇ τῆς καταδιώξεως τῶν Ἐρινύων καὶ θὰ ἡσυχάσῃ, ὅταν κατορθώσῃ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς χώρας τῶν Ταύρων τὸ ξόανον, δηλαδὴ τὸ ξύλινον ὁμοίωμα, τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος. Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὴν Σκυθίαν μετὰ τοῦ φίλου του Πυλάδου ἀποφασισμένος νὰ κλέψῃ τὸ ξόανον, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἱέρεια τῆς θεᾶς ἦτο ἡ ἀπολεσθεῖσα ἀδελφὴ του Ἰφιγένεια.

Οἱ δύο φίλοι, Ὁρέστης καὶ Πυλάδης, συνεληφθῆσαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων καὶ ποσὴχθησαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἰφιγένειαν διὰ νὰ θυσιασθῶν κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς χώρας. Ἡ Ἰφιγένεια, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ νοσταλγῇ τὴν πατρίδα της καὶ τοὺς συγγενεῖς της, μόλις ἐπληροφορήθη ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν Ἕλληνες, διετέθη εὐμενῶς πρὸς αὐτοὺς καὶ συνέλαβε τὸ σχέδιον νὰ φυγαδεύσῃ τὸν ἓνα ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, κομιστὴς μὲνυμάτων τῆς. Ἀκρῶς συγκινητικὴ καὶ ἀξία Ἑλλήνων εἶναι ἡ σκηνὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ δύο νεανῖαι συναγωνίζονται φιλοτίμως ποῖος θὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν ἄλλον τὴν θέσιν τοῦ ἀπελευθερουμένου. Ἐπὶ τέλους ὅμως ὁ Πυλάδης πείθεται πρὸς τὴν λογικὴν ἐπιχειρηματίαν τοῦ Ὁρέστου ὅτι πρέπει αὐτὸς νὰ ἀναχωρήσῃ, διότι εἶναι φυσικὸν νὰ παραμείνῃ καὶ νὰ ὑποστῇ τὰς συνείας τοῦ θείου μαντεύματος ὁ Ὁρέστης καὶ ὄχι αὐτός ὁ ὁποῖος ἀπλῶς συνάδεε τὸν φίλον του εἰς τὴν περιπέτειαν. Τοιοῦτοτρόπως ἐρχόμεθα εἰς τὴν μεγάλην στιγμήν τοῦ ἀναγνωρισμοῦ τῶν δύο ἀδελφῶν Ὁρέστου καὶ Ἰφιγενείας. Τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἰφιγένεια παραγγέλλει εἰς τὸν Πυλάδην νὰ δώσῃ τὰ γράμματα εἰς τὸν ἀδελφόν της Ὁρέστην, οἱ δύο φίλοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἔχουν ἐνώπιόν των τὴν ὡς νεκρὰν νομιζομένην ἀδελφὴν τοῦ Ὁρέστου Ἰφιγένειαν. Ἡ τραγικὴ ἱέρεια δὲν θέλει νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ ξένος τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ θυσιάσῃ ἦτο ὁ περιπόθητος ἀδελφός της, ὁ Ὁρέστης ὅμως δίδει τεκμήρια τῆς ταυτότητός του καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ρίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων. Ἡ λύσις τῆς τραγωδίας ἐπέρχεται διὰ τῆς ἀποδράσεως τῶν δύο φίλων καὶ τῆς Ἰφιγενείας μετὰ τοῦ ξόανου τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος, τὸ ὁποῖον ἐπέπρωτο νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ὁρέστην ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν δεινῶν του.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΙΔΑΝΙΚΑ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Ο Άλεξάνδρος Μωραϊτίδης
20 ημέρες προ του θανάτου του
(Από το περιοδικό 'Ελλην' Δημιουργία)

Στά προηγούμενα σημειώματα έχουμε τις ακόλουθες διαπιστώσεις:
Α) 'Οτι η Τέχνη (έπομένως κι η Λογοτεχνία) είναι μια από τις βασικότερες αξίες του Πολιτισμού — ή αξία του 'Ωραίου — που είναι συγχρόνως και ένας από τους πολυτιμότερους πολιτιστικούς παράγοντες.

Β) 'Οτι από αυτή την ουσιαστική της φύση η Τέχνη — και στην περίπτωση που εξετάζουμε, η Λογοτεχνία — παίρνει μια διπλή αποστολή: μαζί με την καλλιτεχνική χαρά που πρέπει να προσφέρει, πρέπει συγχρόνως να συμβάλλει και στην καλλιέργεια και στην ανάπτυξη του πνευματικού πολιτισμού.

Φυσικό συμπέρασμα από τις διαπιστώσεις αυτές είναι ότι, για να ανταποκριθεί ο λογοτέχνης σ' αυτό τον ανώτερο πνευματικό σκοπό, δεν χρειάζεται να έχει μόνο διανοητικές και τεχνικές ικανότητες. Χρειάζεται συγχρόνως και προπάντων δυνατότητες ήθικες: ανγνότητα ψυχής, καθαρότητα συνειδήσεως, ήθος. Με τα διανοητικά και ψυχικά αυτά εφόδια ο λογοτέχνης θα μπορούσε να εκφράσει αυθόρμητα τον έσωκοσμικό του κόσμο και να του δώσει τη μορφή, που άνεμπόδιστα αναπηδά από την ψυχή του και το πνεύμα του.

Το έργο, που θ' αναδυθεί από μια τέτοια ήθικη και πνευματική προσωπικότητα, δεν είναι δυνατόν παρά να διαπνέεται από ανώτερα πολιτιστικά ιδανικά. Και αυτά ακριβώς τα ιδανικά θα του δώσουν την πνοή που θα το ύψωση προς τις ανώτερες σφαίρες της δημιουργίας και θα το δονήσουν με τον ζεστό και δυνατό παλμό της Τέχνης. Θα το κάμουν δηλαδή ένα γνήσιο καλλιτεχνικό έργο, ζωντανό και βιώσιμο.

Ο χριστιανικός πολιτισμός, που είναι ο μόνος αληθινός πνευματικός πολιτισμός, είναι και η μοναδική πηγή, από την οποία ο κάθε πνευματικός άνθρωπος, έπομένως κι ο κάθε καλλιτέχνης μπορεί ν' αντλήσει τ' ανώτερα αυτά ιδανικά, που του είναι απαραίτητα για τη ζωή του και την τέχνη του.

Και εδώ ακριβώς βρίσκεται το μεγάλο και πολύτιμο προνόμιο, που έ-

χει η 'Ελληνική Λογοτεχνία: το προνόμιο του 'Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού. Διότι, αν η Λογοτεχνία των άλλων χωρών του κόσμου έχει στη διάθεσή της την άσπρη πηγή του χριστιανικού πολιτισμού, η 'Ελληνική Λογοτεχνία έχει κάτι πιο δικό της, πιο κοντά της, πιο πολύ συνυφασμένο με την πανάρχαια παράδοσή της και με τη ζωή και την ψυχή του λαού, που πρέπει να νοιώσει και να εκφράσει. Έχει τον 'Ελληνοχριστιανικό πολιτισμό.

Παίρνοντας ο 'Ελλην καλλιτέχνης από την άσπρη πηγή αυτή την άγνη, γερά και γόνιμα στοιχεία εμπνεύσεως, που τόσο άφθονα και πλούσια του προσφέρει και που του είναι στοιχεία γνώριμα και οικεία — στοιχεία δικά του — μπορεί εύκολότερα και αποδοτικότερα να τα μετουσιώ-

**Προσέχετε και φροντίζετε
την υγεία σας για να εί-
σθε χρήσιμοι εις στον εαυτό
σας και στους άλλους**

ση μέσα του σε τέχνη και να τα εκφράσει δημιουργικά.

Ο βαθμός και η έκταση της απόδοσης αυτής εξαρτάται βέβαια πάντοτε από τη δύναμη του ταλέντου και τις τεχνικές ικανότητες του λογοτέχνη. 'Αλλά και όταν ακόμη το ταλέντο είναι μικρότερο και οι τεχνικές ικανότητες λιγότερες, υπάρχει όμως η άγνη και καθαρή ουσία της τέχνης, που την πλάθουν και την πλουτίζουν και την γονιμοποιούν τα ανώτερα ιδανικά και η συναίσθησις της πολιτιστικής αποστολής της Τέχνης, το έργο του λογοτέχνη μπορεί να μην είναι άρτιο από την άποψη της μορφής, θα είναι όμως πάντως ένα γνήσιο έργο τέχνης, που θα έχει τη δύναμη να σταθί και να ζήσει.

Τρία παραδείγματα από τη νεώτερη λογοτεχνία μας θα μας κάμουν ν' αντιληφθούμε πιο θετικά και έμπρακτα τις σκέψεις αυτές.

Τα δύο παραδείγματα μας τα δίδουν τα έργα των δύο κορυφαίων λογοτεχνών μας: του έθνικού μας ποιητού Διονυσίου Σολωμού και του μεγάλου μας διηγηματογράφου Άλεξάνδρου Παπαδιαμάντη. Τα έργα αυτά, εμπνευσμένα και διαποτισμένα από τα υψηλότερα έθνικά και χριστιανικά ιδανικά, έπραγματοποίησαν την ισορροπία, που αναφέραμε πιο πάνω, την ισορροπία της τεχνικής ικανότητας και της πνευματικής ουσίας. Γι' αυτό και ύψώθηκαν σε ανώτερα πνευ-

ματικά δημιουργήματα, που έμειναν και θα μένουν στην ψυχή και στη γραμματολογία του 'Εθνους για πάντα.

Το άλλο παράδειγμα είναι το έργο του Άλεξάνδρου Μωραϊτίδη, για το οποίο τώρα τελευταία ακούσαμε και διαβάσαμε μεγάλους και πολλούς επαίνους. Είναι και αυτό εμπνευσμένο και διαποτισμένο από τα ίδια άγνη 'Ελληνοχριστιανικά ιδανικά. 'Υστερεί όμως σίσητά από άποψη τεχνική. Το γλωσσικό του όργανο είναι άκαμπτο και κρύο: οι περιγραφές του μακροσκελείς και λεπτολογιακές: το ύφος του αναλυτικό και χωρίς τη μεγάλη λογοτεχνική άρετή της υποβολής, που την έχει στον άνωτατο βαθμό ο Παπαδιαμάντης: και αυτά ακόμα τα θέματά του έγγιζουν περισσότερο τη λαογραφία παρά την πλατειά περιοχή της τέχνης.

Όλα αυτά τα μειονεκτήματα θα έπρεπε κανονικά να είχαν κάμει το έργο του θνησιγενούς και να το είχαν κιόλας ξεγράψει από τα 'Ελληνικά Γράμματα. Και όμως πέρασαν εκατό χρόνια από τη γέννησή του, χωρίς να έχουν απορροφήσει τη βιωσιμότητα του έργου του, χωρίς να έχουν στεγνώσει την πνοή του. Για τον άπλουστατο λόγο ότι η πνοή αυτή ήταν 'Ελληνοχριστιανική.

Και ενώ το έργο του Μωραϊτίδη, μ' όλες τις τεχνικές του ελλείψεις, ζή και θα ζή με την πνευματική του αξία, πόσα άλλα έργα συγγραφέων, δικών μας και ξένων, που είχαν προκαλέσει στις ημέρες τους θόρυβο και λάμψη με τη βουερή και φανταχτερή τους εμφάνιση πέρασαν και χάθηκαν από το πνευματικό στερέωμα, σαν αερόλιθοι, έπειδή δεν είχαν βαθύτερη ουσιαστική αξία.

Το φαινόμενο αυτό, που είναι απόλυτα εξακριβωμένο από την παρατήρηση και τη μελέτη της πνευματικής ζωής, ώστε ν' αποτελή βασικό κι αλάνθαστο κανόνα της πορείας της, έπιβεβαιώνει και πιστοποιεί την αλήθεια, ότι το 'Ελληνοχριστιανικό πνεύμα αποτελεί και για την Τέχνη τον πιο θετικό και ουσιαστικό παράγοντα ανανεώσεως, ζωτικότητας και διαρκείας.

ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ ΓΕΝΑΡΗ

Η παγωμένη νύχτα του Γενάρη,
τα νεκρωμένα μέλη της τεντώνει,
κι από ψηλά το ξάγρυπνο φεγγάρι
μέ το χλωμό του φως τη σαβανώνει...
Α. Σημηριώτης

Ο Βασιλάκης με τις άδειες ζέπες

Τόν καιρό που ήμαστε παιδιά ο αδελφός μου κι εγώ, μάς έπαιρνε ο παππούς μας και μάς κάθιζε πλάι του για να μάς πη ένα παραμύθι, μιά ιστορία, άλλοτε φανταστική κι άλλοτε αληθινή. Τι όμορφα που διηγόταν ο παππούς! 'Ήξερε να ζωντανεύει σε τέτοιο βαθμό τα παραμύθια του, που έμοιαζαν πέρα για πέρα αληθινά. Κι οι ιστορίες οι αληθινές που μάς διηγόταν άλλες φορές έπαιρναν στα χείλη του ένα χρώμα άλλοιωτικο, φανταστικό, που τις έκανε να μοιάζουν με παραμυθένιες.

Μιά παραμυθιό πρωτοχρονιάς — τη θυμάμαι σα νάταν χθές — μάς φώναζε κοντά του τον αδελφό μου κι έμένα ο παππούς, για να μάς πη ένα παραμύθι. Τό σπíti έλο είχε φωτιστή κι ανάδινε τη γλυκειά μυρουδιά από μέλι κι από ζάχαρη, άνθονερο και μωσχόκαρυδο, που ξεχυνόταν άφθονα από τις πιατέλες τις γεμάτες από κουραμπιέδες και μπακλαβάδες, από στριφτά κι από φοινίκια. Λαίμαργα τα χείλια μας και τα μάτια μας, που τα θαρούσαν πάνω στο μπουφέ και δεν τα χόρταιναν! 'Η μάνα μας δεν έλεγε ακόμα να κάτσει και να ξεκουραστή, έμεις μάλιστα είχαμε γυρίσει από τα συγγενικά και τα φιλικά μας σπítια, όπου είχαμε ψάλλει την 'Αρχιμηνιά κι 'Αρχιχρονιάς κι είχαμε γεμίσει τις τσέπες μας με άσημνια φράγκα και λογής-λογής άλλα φιλέματα.

Βαρείες οι τσέπες σας άπόψε, παιδιά μου, από άσημι και μπακίρι, άρχισε να μάς λέη ο παππούς. Και τί θα τον κάνετε σεις, παιδιά πράματα, τέτοιο θησαυρό;

Είχαμε γελάσει τότε έμεις με την 'αφέλεια' εκείνη του παππού μας. Κ' είχαμε βιαστή να του άποκριθούμε μ' ένα στόμα κι οι δύο μας:

— Τι θα τα κάνουμε, ρωτάς, παππού;
Και την ίδια στιγμή του έξηγήσαμε ότι θα παίρναμε και τουτό, θ' αγοράζαμε και τ' άλλο, έλο το μαγαζί του Χρυσάτη θα τό... ξεσηκώναμε και θα τό κουβαλούσαμε στο σπíti! Μακάρι νάχαμε τόσα κι άλλα τόσα λεφτά!

Και τότε ο παππούς, ενώ έμεις είχαμε κάτσει κοντά του κι άκουμπούσαμε σχεδόν στα γόνατά του τα κεφάλια μας κι η λαμπράδα του τζακιού που άναβε στο βάθος του άντιφένγιζε το γαλήνιο πρόσωπό του, άρχισε να μάς διηγείται την ιστορία του.

— Λοιπόν, παιδιά μου — είχε άρχισει την ιστορία του

«Αρχιμηνιά κι άρχιχρονιά...»

έκείνο το βράδυ ο παππούς — μιά παραμυθιό Πρωτοχρονιάς, καλή ώρα σαν κι' άπόψε, ο αδελφός μου κι εγώ, που ήμασταν τότε παιδιά, πήραμε μάλια τα σπítια τα συγγενικά για να ψάλλουμε αυτό που ψάλατε και σεις άπόψε στα σπítια των μπαρμπάδων σας και των θειάδων σας. Είχαμε στο σχολείο ένα συμμαθητή — Βασιλάκη τ' όνομά του — φτωχό, θεόφτωχο παιδί το καημένο, που δεν ήταν και πολύ έξυπνο κι ούτε στα γράμματα ξεφτέρη. Ήταν γειτονόπουλό μας και καθόταν άντίκρυ στο σπíti μας. Μας έβλεπε ο Βασιλάκης που έτοιμάζαμε από πριν τα «σύνεργα» μας για να πάμε ανά τα πούμε — έξερете τί λέω «σύνεργα», τα τρίγωνα και τη σιδερένια βεργούλα που τα χτυπάμε. Μας έβλεπε, λοιπόν, ο Βασιλάκης κι αναγάλλιαζε του φτωχού παιδιού ή καρδούλα. Μέρες πριν, μάς είχε κιόλας παρακαλέσει να τον παίρναμε μαζί μας άμα θα πηγαίναμε ανά τα πούμε» στα συγγενικά μας σπítια. Τού είπαμε τό ναί για να τον ξεφορταθούμε, άποφασισμένοι, όμως, από τα πριν να τό γελάσουμε, τό καημένο τό παιδί.

Ξεπορτίσαμε, λοιπόν, χωρίς να μάς πάρη είδηση ο φίλος μας και γυρίσαμε σπíti όταν είχε πιά νυχτώσει. Βαραίναν και μάς οι τσέπες σαν τις δικές σας άπόψε, από την είσπραξη. Μά πριν να μπορούμε στην πόρτα του σπιτιού μας, να σου ο Βασιλάκης στην πόρτα του δικού του. Δέ μπορούσαμε να του κρυφτούμε, εκεί όμως που ψάχναμε να βρούμε μιά δικαιολογία, γιατί δεν τον είχαμε πάρει μαζί μας, τον άκούμε να μάς γυρεύη με την ψιλή του φωνίτσα εκείνος συχώρεσι που μάς είχε κάνει να τον... περιμένουμε. 'Ο πατέρας του είχε άρρωστήσει ξαφνικά και τρέχανε για γιατρούς και για φάρμακα. Και να μην έχη λεφτά ή δόλια ή μάνα του...

Μιλούσε ο Βασιλάκης κι από τα μάτια του τρέχανε, καθώς μιλούσε, τα δάκρυα. Λέξι δεν είπαμε με τον αδελφό μου εκείνη την ώρα. Μέσα στο σκοτάδι — βλέπαμε, δεν βλέπαμε ο ένας τον άλλον — αλλάξαμε ματιές. Συμφώνησαν οι ματιές μας — είπαν εκείνο που θέλαν και λέγαν οι καρδιές μας. Και την ίδια στιγμή άρχισαμε ν' άδειάζουμε τις τσέπες μας από τις πεντάρες και τις δεκάρες, τα μονόλεπτα και τα δίλεπτα που τις πλημμυρούσαν — παράδες εκείνου τό καιρού, να φανταστήτε. Κι από τις δικές μας τσέπες έλος εκείνος ο θησαυρός πέρασε στις χούφτες του Βασιλάκη. Κι ο καημένος ο Βασιλάκης, καθώς έβλεπε τον αναπάντεχο εκείνο θησαυρό στα χέρια του, μιά έκλαιγε και μιά γελούσε, τό κακόμοιρο τό παιδί...».

Αυτού τελείωσε ή ιστορία του παππού εκείνη την παραμυθιό Πρωτοχρονιάς. Και κεί που είχε τελειώσει ή δικιά του, είχε άρχισει τό ίδιο βράδυ ή δικιά μας. Δέ χρειάστηκε να μάς πη τίποτα πιο πολύ ο παππούς μας. 'Οπως τον καιρό που ήταν εκείνος παιδί καθόταν άντίκρυ του ο Βασιλάκης, έτσι και τώρα καθόταν άντίκρυ μας ένας άλλος Βασιλάκης — τό φτωχόπαιδο ο Χριστάκης. Τα δίλεπτα και οι πενταροδεκάρες του παππού ήτανε τόσα μισόφραγκα και φράγκα και, που και που, δίφραγκα, στις δικές μας τσέπες — στους δικούς σας, τους σημερινούς καιρούς, παιδιά μου, έχουνε γίνει χιλιάδικα και πεντοχίλιαρα... Και πόσο εύκολα άδειάσανε με μάς στις τσέπες του καημένου του Χριστάκη... 'Αρρώστος ο πατέρας του Βασιλάκη, άρρωστη ή μανούλα του Χριστάκη...

Στείλαμε τό κορίτσι του σπιτιού και τον φώναξε σπíti μας. 'Η μάνα μας που είχε γεμίσει κιόλας ένα βαθύ πιάτο με φοινίκια κι άμυγδαλωτά και μπακλαβάδες. Και τα μάτια του καημένου του Χριστάκη μιά γελούσανε και μιά βουρκώνανε.

ΑΛΚΗΣ ΤΡΟΠΑΙΑΤΗΣ

ΕΝΑ ΝΕΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΙΠΙΝΑΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Όταν στις αρχές του αιώνας μας έγινε γνωστό, πως ο Γάλλος Φυσικός Pierre Curie και η Πολωνής σύζυγός του Marie Sklodowska Curie είχαν ανακαλύψει ένα νέο στοιχείο, όλοι οι άνθρωποι, επιστήμονες και μη, ένοιωσαν τη σπουδαιότητα της νέας ανακαλύψεως. Ένα νέο δώρο ανυπολόγιστης αξίας προσεφέρετο στην ανθρωπότητα.

Την ύπαρξη του ραδίου, όπως ονομάστηκε το νέο αυτό στοιχείο, ο Pierre και η Marie Curie την αντέληφθησαν κατά την λεπτομερή μελέτη της ακτινοβολίας που παρουσιάζουν τα ορυκτά του ουράνιου που είχε προηγουμένως παρατηρήσει ο Γάλλος Φυσικός Becquerel. Κατά τη διάρκεια

χρόνια για να μεταστοιχειωθούν τα μέσα άτομα οποιασδήποτε ποσότητας ραδίου.

Το νέο στοιχείο βρίσκεται σε πολύ μικρή ποσότητα στη φύση, θα εξαφανιζόταν δε τελείως από τη γη, αν δεν παρήγετο συνεχώς νέο από το στοιχείο ούράνιο. Ράδιο βρίσκεται στον πηλαιοανθρακίτη της Βοημίας από όπου και το έβγαλαν για πρώτη φορά, στον κρανιτίτην του Κολοράδο της Αμερικής και στον πηλαιοανθρακίτην του Κόγκου.

Την ανακάλυψη του ραδίου ακολούθησε η ανακάλυψη πολλών άλλων στοιχείων με τις ίδιες ιδιότητες. Τέτοια στοιχεία είναι το πολώνιο, το ακτίνιον, το θόριον κ.ά. Τα στοιχεία αυτά,

κές, που απ' αυτές, αν και ελάχιστες μπορεί κανείς εύκολα να αντιληφθεί τη σπουδαιότητα των νέων στοιχείων. Αυτά λοιπόν, κατά πρώτον, παράγουν κατά τη διάσπασι των ποσότητες θερμότητας. Πολλοί μάλιστα αποδίδουν μέρος της θερμότητας της γης στα ραδιούχα ορυκτά που περιέχει. Έξ άλλου υπό την επίδραση της ακτινοβολίας των πολλών σωμάτων φθορίζουν, γι' αυτό δε ακριβώς μπορούμε να καταλάβουμε εύκολα την παρουσία ενός ραδιούχου σώματος. Επίσης η ακτινοβολία των ακτινεργών στοιχείων προκαλεί έρεθιστική ενέργεια στους οργανισμούς. Ο έρεθισμός αυτός, αν παραταθή πολύ, επιφέρει καταστροφές στους ιστούς. Αν δηλαδή κρατήσουμε στα χέρια μας ακτινεργόν παρασκεύασμα παρατηρούνται επάνω στα δάκτυλά μας κακώσεις και εγκαύματα. Γι' αυτό το ακριβώς η χρησιμοποίησις του ραδίου πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή και τα ραδιούχα παρασκευάσματα να φυλάσσονται σε μολύβδινες θήκες με χοντρά τοιχώματα.

Η μεγαλύτερη ποσότης του ραδίου σήμερα χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς. Από το 1905, δηλαδή άμεσα μετά την ανακάλυψιν του νέου στοιχείου, η Ιατρική επιστήμη άρχισε τις προσπάθειές της να χρησιμοποιήση το ράδιο ως θεραπευτικό παράγοντα. Η νέα αυτή μέθοδος θεραπείας δια της επιδράσεως της ακτινοβολίας του ραδίου επί του ανθρώπινου οργανισμού άνωμάσθηκε ραδιοθεραπεία. Η ραδιοθεραπεία αποτελεί ένα από τα κυριώτερα όπλα που διαθέτει η ανθρωπότης έναντι των πολλών τρομερών ασθενειών.

Το ράδιο επιδρά εκλεκτικώς στους άσθενείς ιστούς και τους επαναφέρει σε κατάσταση εξελίξεως όπως δηλαδή προς της προσβολής των. Γι' αυτό η ραδιοθεραπεία χρησιμοποιείται με άριστα αποτελέσματα σε δερματικές παθήσεις. Επιθηλώματα, δυσμορφοί ουλές, χρόνια εκζέματα θεραπεύονται τελείως δια του ραδίου.

Επίσης νευραλγίαι, χρόνιοι ρευματισμοί και άρθρίτιδες θεραπεύονται με ενέσεις ακτινεργών σωμάτων. Τέλος η χειρουργική χρησιμοποιεί το ράδιο για τη θεραπεία καρκίνων και όγκων πάσης φύσεως. Η ευγνωμοσύνη των χιλιάδων άσθενών που υφίστανται την ευεργετική επίδραση του ραδίου, υψώνεται σαν ύμνος μόνων, που με την πίστι και τις θυσίες των έδειξαν τι μπορούν να προσφέρουν στην ανθρωπότητα φυσιολογικές σαν του Pierre και της Marie Curie.

Ο τέως Πρόεδρος της Ένώσεως των Έρυθρών Σταυρών κ. Basil O'Connor του Αμερικανικού Έρυθρού Σταυρού (δεξιά) συγκαίρει τον νεοεκλεγέντα κατά την διάσκεψιν του Συμβουλίου Διοικήτων εις το Μονακό τον Οκτώβριο 1950 Πρόεδρον κ. Sandstrom του Σουηδικού Έρυθρου Σταυρού (αριστερά). Ο κ. Sandstrom, είναι γνωστός εις τον Έλληνικόν λαόν από τας πολυτίμους υπηρεσίας τας οποίας προσέφερε κατά το διάστημα της κατοχής ως Πρόεδρος της Επιτροπής Περιθάλψεως του Διεθνούς Έρυθρου Σταυρού. Κατά την ανωτέρω διάσκεψιν ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός αντιπροσωπεύθη υπό του Νομικού του Συμβούλου κ. Μ. Πεσμαζογίου.

Mr. Basil O'Connor President of the American Red Cross ex Governor of the League of Red Cross Societies congratulates Mr. Justice Emil Sandstrom, President of the Swedish Red Cross, elected at the session held in Monaco last October Governor, of the League for 1950-1952. Mr. Sandstrom is well known, to the Greek people from the period of the enemy occupation, during which he offered precious services, as chairman of the international Red Cross Relief Commission in Greece. At the above session the Greek Red Cross has been represented by its legal counsellor, Mr. M. Pesmazoglou.

έξ αιτίας της ακτινοβολίας που εκπέμπουν, άνωμάσθησαν ακτινεργά στοιχεία. Όλα τα μέλη της νέας αυτής οικογενείας παρουσιάζουν αξιοθαύμαστες ικανότητες. Σημειώνουμε μερι-

για το ζεύγος των άθανάτων επιστη- των έδειξαν τι μπορούν να προσφέ- ρουν στην ανθρωπότητα φυσιολογικές σαν του Pierre και της Marie Curie.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΟΝΤΙΑ

ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών

Υπάρχει μια γνώμη, ότι η έλλειψη θρεπτικών ουσιών από τον οργανισμό συντελεί στην καταστροφή των δοντιών. Η γνώμη αυτή αποδείχθηκε, πως δεν είναι άπολυτα σωστή. Γιατί θάπρεπε τότε στο διάστημα της κατοχής και του πολέμου, που έλειπαν το κρέας, το γάλα και οι άλλες βασικές τροφές, οι καταστροφές των δοντιών να ήταν μεγαλύτερες. Και όμως μια έρευνα, που έγινε στα 1945 στην Ιταλία από Αμερικανούς απέδειξε ότι η αναλογία εκείνων που είχαν χαλασμένα δόντια, ήταν 5 φορές μικρότερη από εκείνη, που είχε σημειωθεί μεταξύ των Αμερικανών, που είχαν τραφή εξαιρετικά καλά. Κι άς σημειωθεί μάλιστα, ότι οι άνθρωποι, που είχαν εξετασθή, δεν έτηροσαν τους κανόνες της στοματικής υγιεινής και τόσο αυστηρά.

Η εξέγηση που εδόθηκε στο φαινόμενο αυτό, είναι, ότι κατά το διάστημα του πολέμου οι άνθρωποι δεν έτρωγαν αρκετή ζάχαρι και άμυλωση, τροφές δηλαδή, που συντελούν στην ανάπτυξη των μικροοργανισμών, που παράγουν τα όξέα, τα βλαβερά για τα δόντια.

Η φύσι, για να προφυλάξη το στόμα από τα όξέα, που φθείρουν την άδαμαντίνη, εφρόντισε να κάνει το σάλιο μας αλκαλικό. Το σάλιο όμως δεν μπορεί να διατηρηθή απόλυτα αλκαλικό, γιατί ο πολιτισμός μας τρέφει με πολλά άμυλωση και χαζαρώδη, που έμμεσα το μεταβάλλουν σε όξινο, όπως είπαμε παραπάνω. Και τα όξέα στο στόμα, όπως αποδείχθηκε με πειράματα, παράγουν αιμέσως, μόλις φάγωμε τη ζάχαρι, και φθάνουν στη μεγαλύτερη πυκνότητά τους έπειτα από λίγα λεπτά της ώρας μόνο.

Θάπρεπε ίσως να καθαρίζωμε άμέσως το στόμα μας μόλις τρώμε ένα γλυκό ή κάτι άλλο άμυλωδες, για να είναι το καθαρίσμα αποτελεσματικό. Αυτό όμως πρακτικά είναι παραπολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο.

Τι πρέπει λοιπόν να γίνη; Να μην τρώμε γλυκά; Κι αυτό δεν γίνεται. Λένε ότι οι Αμερικανοί ειδικοί αναζητούν τώρα να βρουν κάποια ουσία, κατάλληλη να την προσθέτουν στη ζάχαρι και να την κάνουν ακίνδυνη για τα δόντια. Έδιάβασα μάλιστα κάπου, ότι στην Αμερική παρασκευάσθηκε και μια νέα γλυκαντική ουσία, που γενικά δεν έχει τα μειονεκτήματα ούτε της ζάχαρης, ούτε της ζαχαρίνης. Θά είναι όμως τουλάχιστον ευεργετική και για τα δόντια;

Όπωςδήποτε, αφού επί του παρόντος δεν μπορούμε ν' αποφύγωμε τη ζάχαρι, καλό θά ήταν να μπορούσαμε να κάνωμε σκληρότερη την άδαμαντίνη των δοντιών, ώστε ν' άντέχη περισσότερο στην προσβολή των όξεων. Γίνεται αυτό; Φαίνεται, πως μπορεί να γίνη.

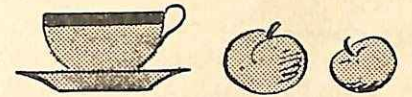
Από το 1908 έχει παρατηρηθή, ότι σε μέρη, που το πόσιμο νερό περιέχει ένα χημικό στοιχείο, που λέγεται φθόριο, οι άνθρωποι έχουν δόντια άσθεκτικά στην τερηδόνα. Αν λοιπόν στο νερό, που πίνωμε, ρίξωμε μια ελάχιστη ποσότητα απ' αυτό το στοιχείο, θά μπορούσαμε ίσως να ισχυροποιήσωμε την άδαμαντίνη μας άπέναντι στα όξέα του στόματος και να σώσωμε τα δόντια μας.

Αυτό έγινε σε διάφορες πόλεις της Αμερικής. Άρχισαν να προσθέτουν στο πόσιμο νερό φθοριούχα άλατα. Κι άκόμα δοκιμάζουν να ξεπλύνουν τα δόντια των παιδιών με άραιη διάλυσι φθοριούχου νατρίου. Τα αποτελέσματα για την ώρα φαίνονται ικανοποιητικά. Λιγότεψε η τερηδών στα παιδιά. Πρέπει όμως να περάσουν άρκετά άκόμα χρόνια, για ν' αποφανθή θετικά η επίσημη για την αξία της νέας μεθόδου.

Πρέπει να γίνη γνωστό, ότι το φθόριο, αν ώφελή στα δόντια των παιδιών, δεν φέρνει κανένα αποτέλεσμα στα δόντια των μεγάλων. Αυτό είναι το μειονέκτημά του.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουν οι μεγάλοι; Άπλούστατα. Αυτοί ν' αποφεύγουν την πολλή ζάχαρι, τα πολλά γλυκά, για να μη παρέχουν άφθονη την ιδεώδη πρώτη ύλη στους οργανισμούς τους μικροσκοπικούς του στόματος, που παράγουν τα βλαβερά όξέα.

ΥΓΙΕΙΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Οι πιο καλές κι ωφέλιμες τροφές για τα παιδιάκια είναι το γάλα, οι καρποί, τα χόρτα, τ' αυγουλάκια.

Μα τα φρούτα και τα χόρτα, που ώμά θά φαγωθούνε,

πρέπει με νερό καμπόσο πρώτα να καλοπλυθούνε. Και αυτό κάθε παιδάκι πρέπει τώρα να το μάθη, γιατί άπλυτα αν τα φάη χίλια δυο μπορεί να πάθη.

Και να μην τρώτε βιαστικά. Να ή Λουλου και ο Ριρής, που τρώνε τακτικά και με την ήσυχία τους, είναι κ' οι δυο τους πάντοτε θαυμάσια στην υγεία τους.

Ένα απ' τα πλέον βάσιμα είν' το καλό το μάσημα.

Ένω ο Αελές, ο λαίμαργος, που παίρνει πάντα φόρα και τρώει ό,τι μπρός του βρή και σ' όποια νάναί ώρα, και καταπίνει το φαί άμάσητο απ' τη βιάση, πάντα το μήνα μια φορά ή δυο θά στομαχιάση...

Να πίνω κι άφθονο νερό, ιδίως βράδυ και πρωί, πούν' το στομάχι ελαφρό. Ο καφές σου και το τσάι νάναί τωραδά βρασμένα, γιατί βλάπτουν όταν είναι ώρες πριν έτοιμασμένα.

Και νάχης πάντα φρόντιζε κενώσεις τακτικά, μόλις έυπνās ή το πολύ αφού προγευματίσης. Στην κένωσι την τακτική - καρποί, χορταρικά πολύ βεβαίως βοηθούν. Άλλά συμβάλλει επίσης πάρα πολύ και το ψωμί το μαύρο το σταρένιο. Έτσι θά έχης πάντοτε στομάχι σιδερένιο.

A. B.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΟΠΗΜΑΤΑ

Με τρεμάμενο βήμα περνούσε κάποια μέρα μια γερόντισσα μπροστά από ένα σχολείο. Ήταν η ώρα που τα παιδιά είχαν τελειώσει τα μαθήματα και σχολούσαν για να πηγαίνουν στο σπίτι τους.

Πού νά βάλει με το νου της, πού νά φανταστή ή καμμένη ή γερόντισσα από πώς το πεζοδρόμιο του σχολείου, εκείνη την ώρα είναι σά ναρκοπέδιο, πώς είναι επικίνδυνη ζώνη για όσους περνούν. Και άλλες φορές είχε περάσει απ' εκεί μ'ά όχι ώρα μεσημεριοῦ.

Όπως λοιπόν πλησίασε κοντά στην πόρτα, ξάφνου άκούστηκαν άλαλαγμοί και ποδοβολητά και ένα κύμα παιδιών πρόβαλε σά σίφωνα από την ορθάνοιχτη πόρτα στο πεζοδρόμιο. Ήταν τόσο όρμητική ή θύελλα ώστε δέν έπρόφθασε νά παραμερίσει ή ταλαίπωρη γερόντισσα, ούτε καί κατάλαθε πώς βρέθηκε, από τό μέρος πού ήταν, καταμεσής στο δρόμο ζουληγμένη, στραπατσαρισμένη, ανάμεσα στά παιδιά.

Είχε τόσο σαστίσει και τόσο τ'είχε χάσει ώστε δέν ήξερε τί γίνεται γύρω της. Εύτυχως μερικά από τ'α παιδιά, τ'α πιό φρόνιμα και πονετικά, κατάλαθαν τό λάθος τους και έτρεξαν άμέσως και στάθηκαν γύρω της και σχημάτισαν ένα στερεόν τοίχο, ένα πρόχωμα ώστε νά μήν τή ρίξουν τ'άλλα πού έρχονταν έπίσω τους και έσπρωχναν με δύναμη.

Πώς δέν έπεσε κάτω ή δύσμοιρη νά τήν ποδοπατήσουν και νά τή σκάσουν, πάλι καλά.

— Δοξάζω τό Θεό πού βρέθηκαν μερικά καλά παιδιά και με γλύτω-

σαν, έλεγε άργότερα καταφοβισμένη ή καμμένη, όταν υπόρεσε νά ξεμπερδεύτ ή και νά φύγει από τόν άνεπάντεχο εκείνο σίφωνα πού ξέσπασε μπροστά της.

Άλλά μήπως έχομε μονάχα αυτό τό περιστατικό τής γερόντισσας από τό βιαστικό σχόλασμα; Μήπως δέ διηγόταν πώς έπαθε τό ίδιο ένας γερόντας κουλουρτζής πού παρ όλίγο νά πέσει κάτω και νά σωριαστή με τ'α κουλούρια του; Μήπως δέν έπεσαν και παιδιά και χτύπησαν και στραμπούλισαν τ'α χέρια τους και μάτωσαν τ'ες μύτες τους και κάθισαν άρρωστα στο κρεβάτι από τ'α σπρωξιματα και τ'α πεσίματα; Και δυστυχώς δέν είναι μονάχα οί μικροί πού βιάζονται στο σχόλασμα και σπρωχνονται και δημιουργούν ζητήματα. Πολλές φορές και τ'α μεγάλα παιδιά. Και δέ γίνεται ή άπρέπεια αυτή ή άταξία και τό κακό μονάχα όταν σχολούν. Γίνεται και όταν πρόκειται νά άνεθούν ή νά κατεθούν τ'α σκάλα του σχολείου τους, νά άνεθούν ή νά κατεθούν από τό τράμ, νά μπουή ή νά βγούή από τόν κινηματογράφο, από τό θέατρο, άκόμη και από τήν έκκλησία. Άλήθεια! Γιατί νά γίνεται αυτό; Γιατί νά παρουσιάζωμε εικόνα όχι πολιτισμένων ανθρώπων; Γιατί νά ήμαστε τόσο άβάσταγοι και άνυπόμολοι; Δέ θα ήταν καλύτερα νά περιμένωμε ήσυχοι τ'α σειρά μας και νά μη σπρωχνόμαστε και νά δημιουργώμε ζητήματα και νά ντροπιάζωμε και τούς έαυτούς μας και τούς δασκάλους μας;

Ποιά θα είναι ή ζημία μας, άν φύγωμε από τό σχολείο ένα ή δυό ή πέντε λεπτά άργότερα; Γιατί τό σχόλασμά μας νά μη χαρίζη στόν κόσμο πού μάς βλέπει τήν όμορφία και νά είναι τόσο όρμητικό, άτακτο και άκατάστατο; Με τήν τάξη, με τήν ήσυχία και τήν ευπρέπεια, πόσο έχουν νά κερδίσουν τ'α παιδιά στην έκτίμησι τής κοινωνίας, στην έκτίμησι του κόσμου, τών άνωτέρων τους!

Πολλά ίσως από αυτά νά μη σκέπτονται, νά μη βάζουν με τό νου τους πόσο παρακολουθούν και προσέχουν οί ήλικιωμένοι τ'α φερσίματα

τους και πόσα μάτια είναι έστραμμένα έπάνω τους. Ίσως νά μήν καταλαβαίνουν πόσο συγκινούνται οί μεγάλοι και ένθουσιάζονται απ' τ'ες ώραιες πράξεις τών παιδιών και πόσο λυπούνται και άπογοητεύονται, όταν τ'α βλέπουν νά πέφτουν σέ άτοπήματα και παρεκτροπές.

Πολλοί προχθές κουνούσαν τ'α κεφάλια τους πού έβλεπαν ομάδες μαθητριών πού έβγαίνουν από τό σχολείο τους πιασμένες δυό δυό, τρεις τρεις, και έπιαναν τό πεζοδρόμιο μη δίνοντας καμμία προσοχή άν ό άλλος κόσμος έμποδίζεται στην κυκλοφορία. Όλα αυτά κάνουν κακή έντύπωση και πρέπει τ'α παιδιά νά τ'α προσέχουν.

Σέ σ'ας πού είστε τό καμάρι μας σπνρίζε τό Κράτος μας τ'ες έλπίδες του. Άπό σ'ας σ'α μεγαλώσετε, θα γίνουν οί άρχοντες και οί κυβερνήτες. Έσείς θα είστε οί ύπουργοί, οί ναύαρχοι, οί στρατηγοί, οί έπιστήμονες, οί βιομήχανοι πού θα κάμετε λαμπρότερη τήν Έλλάδα.

Γι' αυτό από τώρα πρέπει νά φροντίζετε νά διορθώνετε κάθε σας έλάττωμα, νά γίνετε άνθρωποι άνώτεροι και νά άποφεύγετε πράξεις πού σ'ας έκθέτουν όπως έκείνη με τήν ταλαίπωρη τ'α γιαγιά.

Β. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

5 Ιανουαρίου 1913
Στό δοξασμένο Ναύαρχο

Σάν σήμερα αναγάλλισαν τ'α κύματα στη Λήμνο κι απ' άκρη σ' άκρη έθούξαν του Αιγαίου τ'α νερά! Σάν σήμερα Σοῦ έτόνιασα τό νικητήριον "Υμνο, ποῦθρε στην "Υδρα άντίλαλο, στη Σπέτσα, στά Ψαρά!

Σάν σήμερα μάς θύμισες τήν άγια Σαλαμίνα και τ' άνομά Σου έχάραξε τής Νίκης τό φτερό. Σοῦστειλε πύρινα φιλά κ' εύχες ή Μπουμπουλίνα, απ' τών ήρώων ναυμάχων μας τόν πάνσεμνο χορό!

Και πάλι κάτι σήμερα μες τ'α μάτια Σου νοιώθω, σάν απ' τ'α κύματα χρησμό, σάν απ' τούς ούρανοῦς, σάν όνειρο όλογάλανο, κάτι σάν κρύφιο πόθο, πούχει ή μεγάλη Σου καρδιά και του Μεγάλου ό Νοῦς!

Α. ΚΑΛΟΓΕΡΑ

ΣΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Πανάκι γαλανόλευκο, πόχεις περίσσια χάρι, και γιγαντώνεις τήν καρδιά στο κάθε παλληκάρι, όταν κοιτάζω τό Σταυρό, πού πάντα σέ στολίζει στο διάβα σου τό φωτεινό ό νους μου φτερουγίζει.

Και τρέχει στην Τριπολιτά, στο δοξασμένο Σοῦλι, στην Άλαμάννα, στη Γραβιά, στην πλώρη του Μιαούλη, στο Μεσολόγγι, στά Ψαρά, τ'α ξακουστά κ' αιώνια κι έκείνα του Παλαμηδίου τ'α βροντερ'α κανόνια.

Νεράϊδα άστραπόμορφη, Σημαία δοξασμένη ιστορική Λεβέντισσα, μαρουτογεννημένη, πού Σέ χαϊδεύει ό ζέφυρος και Σέ φιλεί ή αύρα, πού σκόρπισες τ'α Λευτεριά μέσ' απ' τήν Άγια Λαύρα.

Ο ΜΠΟΝΑΡΑΣ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ

Είναι παραμονή Πρωτοχρονιάς!

Ό κόσμος πηγαίνει στους κεντρικούς δρόμους τής Άθήνας για τ'α ψώνια. Θόρυβος πολὺς απ' τ'αυτοκίνητα, τ'α τράμ και τ'ες φωνές τών μικροπωλητών στις γωνιές τών δρόμων και τ'α πεζοδρόμια!

Άλλοι πουλούν λιθάνι και κεριά και άλλοι κοῦκλες και άλλοι διάφορα άλλα παιχνίδια. Εκεί όμως πού μαζεύεται πολὺς κόσμος και χαζεύει — ίδίως τ'α παιδιά — είναι οί μορφοστολισμένες και πλούσιες βιτρίνες τών μεγάλων Άθηναϊκῶν καταστημάτων.

Εκεί μέσα βλέπει κανείς πολύχρωμα γλομπάκια, κοῦκλες μεγάλες και μικρές, μολυβένιους στρατιώτες σέ παρτάξι. Τάνκς! Άεροπλάνα! Πολεμικά πλοία! Υποβρύχια! Όλόκληρους στρατούς και στόλους — έναερίους και ύποβρυχίους.

Μά ό μικρός, ό φτωχός κι όρφανός Νίκος Διανέλλος, πού κάθεται στην Καλλιθέα και τόν έστειλε σήμερα ή Μητέρα του στην Άθήνα νά ψωνίσει κάτι για τό σπίτι δέν μπορεί ν' αγοράσει τίποτε... Άκούει τό μικροπωλητή πού φωνάζει, κρατάει στο χέρι του τό δέμα με τ'α ψώνια, θαυμάζει ζαλισμένος τ'α διορφα πράγματα πού έχει άραδιασμένα ένας άλλος πωλητής μπροστά του σ' ένα άλλο τραπέζακι μ'α καρφώνεται... κολλάει σχεδόν τό μάγουλό του στο τζάμι μιάς βιτρίνας!

Μέ γουρλωμένα μάτια θαυμάζει τ'α άφθονα πρωτοχρονιάτικα παιχνίδια πού είναι βαλμένα με τάξι...

Περισσότερο του κινεί τό θαυμασμό ένας μεγάλος κοῦκλίστικος τυμπανιστής με χρυσό καπέλλο, κόκκινο σακάκι και μπλε παντελόνι. Τί ώραλος πού φαντάζει έτσι με σηκωμένο τό πόδι! Μοιάζει σάν νά περπατ'α με βήμα σέ καμμία παρέλασι! Τοῦ έμεινε στο μάτι ό τυμπανιστής!

— Πόσο θα τόν ήθελε δικό του!...

Μά πώς νά τόν πάρη άφου δέν είχε λεπτά; Ήταν φτωχός ό καῦμένος ό Νίκος. Φτωχός κι όρφανός! Ό πατέρας του είχε σκοτωθ'α στο μέτωπο κι ή δυστυχισμένη ή μανούλα του με δυσκολία ζούσε κι αυτόν και τ'α δυό του άλλα αδελφάκια. Πώς ήταν λοιπόν δυνατόν νά περισέψουν λεπτά για παιχνίδια;

— Άλλες χρονιές σάν ζούσε ό καῦμένος ό πατέρας είχε πάντα τό πρωτοχρονιάτικο δώρο του ένῶ τώρα... Σέ λίγο πλησίασε στην ίδια βιτρίνα ένα στρουμπουλό ξανθό αγοράκι, στην ήλικία περίπου του Νίκου, ό Γιωργάκης.

Άπό τό σ'ημα, πού φορεί με καμάρι στο άριστερό πέτο του σακκακιού του, βλέπει κανείς ότι ό Γιωργάκης είναι Έρρυθροσταυρίτης.

Και είναι σωστός Έρρυθροσταυρί-

της ό Γιωργάκης. Πρώτος στην τάξη του και σ'α μαθήματα και πρώτος για κάθε καλή πράξη. Γι' αυτό και οί συμμαθητά του τόν έκαναν Πρόεδρο τής ομάδος του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος του σχολείου τους. Χαίρεσαι νά τόν βλέπης τόν Γιωργάκη.

Άκούρατος, πρόθυμος, πάντα με τό ευγενικό χαμόγελο σ'α χείλη. Πώς προσέχει τ'α μικρότερα παιδιά του Σχολείου, πώς φροντίζει με τήν ομάδα του για τ'α φτωχά. Σήμερα τό άπόγευμα, παραμονή Πρωτοχρονιάς κανένα από τ'α φτωχά παιδάκια τής συνοικίας του δέν έμεινε πού νά μην πάρη κάτι.

Άλλο ένα ξεστό ρουχαλάκι, άλλο ένα παιχνιδάκι για νά χαρή κι αυτό τήν Πρωτοχρονιά. Και τώρα μόλις τελείωσε τό καθήκον του προς τούς άλλους ό Γιωργάκης τράβηξε με τόν πατέρα του σ'α μαγαζιά νά

Α. Κόντη

ΤΑ ΔΩΡΑ Τ'ΑΗ - ΒΑΣΙΛΗ

Σάν θα περνάς, Άγιε Βασίλη, απ' τ'α καμμένα μας χωριά, τί θάχη ή χάρι σου νά δώση σ'α στερημένα μας παιδιά, πού'ν ή γωνιά τους ρημαγμένη κι' είν' ή χαρά τους κορσεμένη;

Μέσ' σ'α Χριστούγεννα, ριγώντας, γευτήκανε τήν κοινωνιά, τόν έρχομό σου καρτερώντας:

Τί θάχουν τήν Πρωτοχρονιά; Θα φέρνης ρούχα, γλυκά, χάρδια; ή φτάνεις με τ'α χέρια σου άδεια;

Δώρα στο σάκκο σου έχεις κρύψει ή μήπως γέρνεις απ' τ'α θλίψι; Πονετικέ μου, Άγιε Βασίλη, τί έχει, με σένα, ή μοίρα στείλει;

Παιδάκια άθωα, δοκιμασμένα, ή φαντασία πού σ'ας μεθά, χαρά μου! άν φέρω στο καθένα τ'α μυριόποθη' άγαθά. Κάθε κορμάκι παιδικαίο με γεια και πλούτη νά στολίσω.

Μά έχω θερμή μου εύχ ή έλπίδα νά φέρω φῶς και ζεστασιά με τής γαλήνης μιάν άχτίδα νά σ'ας γιατρέψω τήν καρδιά, σ'α χείλη σας νά ξαναδώσω τό γέλιο, πού σ'ας μοιάζει τόσο!

Κι οί όψεις σας νά ξανανθίσουν σάν θα γροικ'ατε τ'α πουλιά, στο πέταγμά τους νά μηνύσουν μιά εύτυχισμένη Πασχαλιά.

πάρη κι αυτός τό δώρο του, και σταμάτησε στη βιτρίνα πού στεκόταν ώρα ό Νίκος.

— Αυτό θα ήθελα μπαμπά νά μου πάρης λέει ό μικρός δείχνοντας τόν Τυμπανιστή.

Στό άκουσμα τής έκλογής ό Νίκος τινάχτηκε.

Ό Τυμπανιστής του σέ λίγο θα έκανε τήν χαρά ενός άλλου μικρού, π'α τυχερού απ' αυτόν. Χωρίς νά θέλη τ'α μάτια του βούρκωσαν και ένα δάκρυ κύλησε στο ώχρο προσώπακι του.

Τήν ώρα πού ό Γιωργάκης καμάρωνε σ'α χέρια του χαρούμενος τόν τυμπανιστή έπεσε ή ματιά του στο Νίκο πού έστρεφε για νά φύγει με τήν καρδιά σφιγμένη από τόν πόνο. Τό βλέμμα πού έρριξε στόν τυμπανιστή σάν έφευγε, τό θλιμμένο του ύφος και τό φτωχό παρουσιαστικό του είπαν στόν πονετικό Γιωργάκη όλη τήν ιστορία του φτωχού παιδιού. Ό Γιωργάκης δέν ήταν από τ'α παιδιά πού μένουν άσυγκίνητα στόν πόνο του άλλου. Ό Γιωργάκης ήταν χαρούμενος μόνο όταν και όλοι οί άλλοι γύρω του ήταν χαρούμενοι. Γι' αυτό άμέσως του ήρθε μιά φωτεινή σκέψις και χωρίς νά προφθάση νά τήν π'α στόν πατέρα του για νά μη χάση τόν Νίκο μέσα στο άγνωστο πλήθος τρέχει πίσω του και του λέει με ευγένεια και καλωσύνη: «Άγνωστε φίλε θα σέ παρακαλέσω νά δεχτ'ας τό μικρό αυτό δώρο για τό καλό του χρόνου».

Ό Νίκος τ'α έχασε. Ήταν όνειρο! Τό φωτεινό ξανθό προσώπακι του Γιωργου του φάνταζε έκείνη τ'α στιγμή.

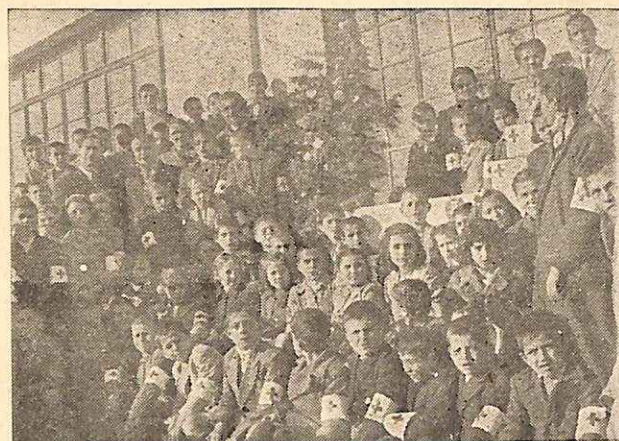

"Άγνωστε φίλε θα σέ παρακαλέσω νά δεχτ'ας τό μικρό αυτό δώρο..."

γμή σάν μορφή άγγέλου. Με τρεμάμενα χέρια δέχτηκε τήν προσφορά ένῶ τ'α χείλη του έφέλλιζαν ένα εύχαριστώ βγαλμένο από τ'α βάθη τής καρδιάς του.

Τό χλωμό πρόσωπό του φωτίστηκε τώρα από τ'α λάμψη τής εύτυχίας.

ΤΑΚΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Έρυθροσταυρίται Β'. Δημ. Σχολ. Ξάνθης, ψάλλουν τὰ κάλαντα ὑπὲρ τῶν ἀπόρων συμμαθητῶν.
Juniors of the 2nd Elem. Shool Xanthi, who helped the poor of their shool with the money they collected from singing the carols.

Έρυθροσταυρίται Σχολῆς Φωτ. Μπουρούνη, Πειραιῶς με δέματα διὰ τὸ πυροπαθὲς Δημ. Σχολ. Καλτεζῶν - Ἀρκαδίας, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

Juniors of the Private Shool Bourouni, Piraeus with parcels for the Elem. Shool Kalteza - Arkadia, which they have aported.

Έρυθροσταυρίτισσαι τοῦ Β'. Γυμνασίου Ἀθηνῶν εἰς τὴν ἑκθεσὶν λευκωμάτων σχολικῆς ἀλληλογραφίας.
Juniors of Athens at the school correspondence exhibition held in J. R. C. headquarters.

Έρυθροσταυρίται Ἐκπαιδευτηρίου Ἀγγελικῆς Σάββα Πέραμα - Πειραιῶς, ψάλλουν τὰ κάλαντα.
Juniors of the Private Shool Ang. Sava singing the carols, in favour of the poor children.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Χλόης Αἰγίνης κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.
Juniors of the Elem. Shool Chloi - Aegina at a Hospital.

Έρυθρ/ται 26ου Δ. Σχ. Α'. Περ. Ἀθηνῶν με δέματα διὰ τὸ Δ. Σχ. Καλεντίνης τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.
Juniors of the 26th Elem. School, with parcels for the Elem. School. Kato Kalentini, which they have aported.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Φούρκας βοηθοῦν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ σχολείου.

Juniors of the Elem. School Fourka, helping in the reconstruction of their School.

Έρυθροσταυρίται Γ'. Δημ. Σχολ. Ἀλεξανδρουπόλεως, καθαρίζουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου.

Juniors of the 3rd Elem. School Alexandroupolis cleaning their playground.

Ἀπὸ τὰς συγκεντρώσεις τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων Β', Γ' καὶ Δ'. Περιφ. Ἀθηνῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας τοῦ Ε. Ε. Σ. Ν. εἰσηγήθη τὰ θέματα ἐφ' ὧν ἀντηλλάγησαν γνώμαι καὶ ἐλήφθησαν ἀποφάσεις διὰ τὴν ὁρᾶσιν τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν.

Β'. Περιφέρεια: Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ, ἡ Κα Ποταμιάνου, Σύμβουλος Ε.Ε.Σ.Ν., ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Βασιλείου, ὁ κ. Ἀτσαβῆς, Ἐπιθ/της Σχολ. Ἀλλοδαπῆς καὶ ὁ κ. Χρ. Παπαδόπουλος, Γεν. Γραμματεὺς Ἐφορείας Ε. Ε. Σ. Ν. 2nd district From left to right Mrs Potamianos, member G.J.R.C., Mr. Vasiliou, and Mr. Atsaves, School Inspectors, Mr. Chr. Papadopoulos, Secretary G.J.R.C.

Γ'. Περιφέρεια: Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ, ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Γ. Παπαϊωάννου καὶ ὁ κ. Χρ. Παπαδόπουλος. 3rd district From left to right Mr. G. Papaioanou, School Inspector and Mr. Papadopoulos

Δ'. Περιφέρεια: Εἰς τὸ μέσον ἀριστερά, ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Βασιλικόπουλος καὶ ὁ κ. Χρ. Παπαδόπουλος (δεξιὰ). 4th district In the middle Mr. Vasilicopoulos School Inspector (left) and Mr. Chr. Papadopoulos, (right).

From the meetings of the School Principals of the 2nd, 3rd and 4th Educational Districts, Athens, at which views were exchanged on the J.R.C. program of activity on suggestions made by the gen. Secretary, G. J.R.C.

Πώς θα γίνη καινούργια 'Ελλάδα; Θά την αλλάξω-με; Δεν θά είναι αυτή που αρχίζει από τη Ροδόπη και τελειώνει στην Κρήτη και στην Κύπρο; 'Ερωτούν οι μικροί μαθηταί τους Διδασκάλους των. Ναι, απαντάμε ε-μείς, για λογαριασμό όλων των 'Ελλήνων διδασκάλων, γεωγραφικώς αυτή θά είναι ως πλαίσιο εικόνας, αλλά ή εικόνα θά αλλάξη, όπως έχει αλλάξει τόσες φορές έως τώρα, άφ' ότου ξπαυσε νά κρατηται δεμένη στη στασιμότητα από τη σκλαβιά.

Και δέν παλιώνουν τὰ καινούργια, όσα πριν από αιώνας και από δεκαετηρίδες γίνονταν για πρώτη φορά; πορά;

Ναι, θά πάλιωναν αν δέν ανανεωνόταν ή προσπά-θεια της φυλής και δέν εξακολουθοῦσε ή δημιουργική πνοή νά ξεκαινούργωνή και νά συμπληρώνη τις εικόνες του γεωγραφικού πλαισίου της Πατρίδος και νά πλα-ταίνη το πλαίσιο αυτό.

Πώς πλάταινε το πλαίσιο και πώς άλλαζαν οι ε-κόνες; ..

Το 1829, παιδιά, ή 'Ελλάδα μας άρχιζε από την "Ορθρυ και τελείωνε στο Μαλέα. Πρωτεύουσες είχε το Ναύπλιο πρώτα, τουρκοχώρι με 10 χιλιάδες κατοί-κους και τας 'Αθήνας έπειτα, με 14 χιλιάδες κατοίκους στριμωγμένους κοντά στην 'Ακρόπολι. Τά περισσότερα χωριά της ήταν καμμένα, οι κάτοικοι γυμνοί και πεινα-σμένοι, τὰ χωράφια χέρσα, γεμᾶτα βᾶτα, άγριαπιδιές και τσακάλια.

'Η όκταετής επανάστασις ξεσήκωσε τον κόσμο από. τους κάμπους σὰ βουνά και έστρεψε τη δραστηριότητα της φυλής στον πόλεμο για την έλευθερία.

Το 1864 άγκαλιάζει ή Μητέρα Πατρίδα την κόρη της 'Επτάνησο. Το 1897 με πολεμικούς άγώνες και με συμφορές πέτυχε την ένωσι της Κρήτης. Τώρα το πλαι-σιο άρχίζει από τον "Όλυμπο του Διός και τελειώνει στην Κρήτη την ήρωική.

Το 1912-13 γίνεται ήρωϊκωτάτη έξόρμησις και εϋ-ρύνεται το γεωγραφικό πλαίσιο της Πατρίδος από την Ροδόπη και το Σκάρδο έως τὰ παραλιακά νησιά της

Εμπρός για μία καινούργια

Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

και συμπύσσονται.

Το μέγαλωμα αυτό του γεωγραφικού πλαισίου της Πατρίδος έγινε με θυσίες, με κόπους, με άκατάπαυστη εργασία, με αίματα και στερήσεις.

"Όλες οι περασμένες γενεές είχαν το ίδιο σύνθημα: 'Εμπρός, για μία 'Ελλάδα καινούργια. Και γι' αυτό δέν είχαν άνάπαυσι.

Θά ρωτήσετε, παιδιά: «Τόσο αίμα, τόσες θυσίες για νέο τόπο;»

Δέν ήταν ό νέος τόπος που κέντριζε την ένεργητι-κότητα της φυλής, παιδιά!

Κατοικοῦσαν σ' αυτόν τον νέο τόπο κατά 90 % "Ελληνες" και οι άδελφοί μας αυτοί μιλούσαν κρυφά για τον 'Ελληνισμό των, και σε μερικά μέρη δέν τολ-μοῦσαν ούτε έλληνικά νά μιλήσουν, κατάντησαν μάλι-στα μερικοί νά έχουν μητρική γλώσσα ξένη, όχι την ελληνική. Ήταν στη διάθεσι των κατακτητών τους. 'Από φυλετική συμπόνοια και από τον όμόφυλο ανθρω-πισμό, οι έλεύθεροι ώρμούσαν νά ξεσκαδῶσουν τους ραγιάδες. Θεωρούσαν ντροπή τους νά είναι αυτοί έλεύ-θεροι και εκείνοι σκλάβοι. Για την έλευθερία εκείνων άψηφοῦσαν τη ζωή τους.

'Αλλά ή φυλή δέν άγωνίζεται μόνο σὰ περιοδικά μέτωπα των μαχών. "Έχει ξεσηκωθεί όλόκληρη σε δι-αρκή δημιουργία, από τὰ παιδιά έως τους γέρους, από τον κλητήρα και τον άνειδίκευτο εργάτη και τον κοινό νοῦ έως τον Βασιλέα και τον Πρωθυπουργό, έως το σοφό και τον καλλιτέχνη, όλοι ιδρώνουν και εργάζον-ται όχι για χρήματα, ούτε για λίρες και άψυχα όρυ-κτά, αλλά για νά νοικοκυρέψουν το σπίτι της Πατρίδος, για νά καλλωπίσουν το περιεχόμενο του νέου πλαισίου της Πατρίδος.

Ποιά τὰ άποτελέσματα εκείνων και τί μένει για μάς; Είς άλλο φύλλο θά άπαντήσωμε.

Μικρᾶς 'Ασίας και την Κρή-τη. Το 1917 - 1922 τὰ έλ-ληνικά όπλα ή Νίκη τὰ φτε-ρουγίζει έως την Κριμαία και έως την "Αγκυρα.

Καίονται τὰ φτερά της

Ο αντιπροσωπευτι-κώτερος τύπος του ένδοξου Κυπριακού 'Αθλητισμού Μαρα-θωνοδρόμος Στέλιος Κυριακίδης, νικητής του Διεθνούς Μαρα-θωνίου της Βοστώ-νης το 1946, ενώ διατρέχει τὰ τελευ-ταία μέτρα άλλου νικηφόρου Μαραθω-νίου δρόμου έντός του Παναθηναϊκού Σταδίου.

'Η ελληνική μεγαλόνησος της 'Α-νατολικής Μεσογείου, ή Κύπρος, ή-ταν άπ' τὰ αρχαία χρόνια και έξα-κολουθεί πάντα νά είναι ένα άθλη-τικό φυτώριο από τὰ λίγα σ' όλόκλη-ρη την 'Ελλάδα.

Είναι πασίγνωστη ή άξία του Κυ-πριακού άθλητισμού σ' όλα σχεδόν τὰ σπόρ. Περίφημο είναι οι πρωτα-θληταί που άνέδειξε το θαύμασιό αυ-τό έλληνικό νησί. Ο θρυλικός νικη-τής του Μαραθωνίου δρόμου της Βο-στώνης, το 1946, Στέλιος Κυριακίδης, που έκανε τότε όλόκληρο τον κόσμο νά μιλά με θαυμασμό για την 'Ελ-λάδα, Κύπριος είναι. Κύπριος είναι, και στην Κύπρο άναδείχτηκε ό ταχύ-τερος που φάνηκε μέχρι σήμερα στην 'Ελλάδα δρομεύς, ό Ρένος Φραγκού-δης. Τόσες και τόσες φορές Βαλκανιο-νικής ό Φραγκούδης κατάρθωσε μέ-χρι σήμερα νά διατηρή τον τίτλο του «ρέκροντμαν» της 'Ελλάδος, όπως κι ό Κυριακίδης στον Μαραθώνιο. Κανείς μέχρι σήμερα δέν έφθασε τον κατα-πληκτικό χρόνο του Κυριακίδη στο Μαραθώνιο, που έπέτυχε στη Βοστώ-νη, διατρέχοντάς τον γρηγορώτερα από 2 1/2 ώρες, όπως και κανείς δέν έτρεξε γρηγορώτερα τὰ 100 και 200 μ. από 10" 6)10 και 21" 6)10 που τὰ έτρεξε ό Φραγκούδης. Και ή καλύτερη, σή νεώτερη άθλη-τική ιστορία του τόπου μας, άθλη-τρια είναι Κυπρία, ή Δομνίτσα Λανί-του, σήμερα κυρία Καθουνίδου. 'Η Λανίτου εξακολουθεί νά κατέχη τὰ περισσότερα γυναικεία άθλητικά ρε-κόρ της χώρας μας.

Γεννήματα της Κύπρου είναι και πολλοί άλλοι άθληταί που έτίμησαν τὰ έλληνικά χρώματα, όπως ό Δ. Παντελίδης σὰ 400 μ. μετ' έμπο-δίων, ό Α. Αρχοντίδης στους δρόμους ταχύτητας και σὰ έμπόδια, ό Συ-μεωνίδης, που είχε για άρκετά χρό-νια το έλληνικό ρεκόρ του τριπλού με 14 μ. 64, ό σπρίντερ Μ. Βάζας, ό έφηβος διακοβόλος 'Αλεξάνδρου και πολλοί άλλοι.

Ο άθλητισμός του στίβου, ό κλασ-σικός άθλητισμός που είναι και ό ά-

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

λθινός, βρίσκεται και σήμερα στην Κύπρο σε πολύ καλό επίπεδο.

'Η 'Ηρώ Τσαγγαρίδου είναι ή πρω-ταθλήτρια που άντικατέστησε την Λανίτου. Είναι άσυναγώνιστη σὰ πε-ρισσότερα από τὰ άγωνίσματα. Στο άλμα εις μήκος, όπως είναι γνωστό, κατέχει το Πανελλήνιο ρεκόρ με άλ-μα 5 μ. 135, εις το ύψος ή ίδια ά-θλήτρια έχει πηδήσει 1.46, επίσης τρέχει θαυμάσια τὰ 80 και 100 μ. και τὰ 80 μετ' έμποδίων.

Πρέπει με την ευκαιρία αυτή νά σημειωθή πως κι ό Κυπριακός άθλη-τισμός έλάχιστα μέσα διαθέτει, γι' αυτό και οι έπιδόσεις του έχουν με-γαλύτερη άξια.

Είναι άναμφισβήτητο πως, αν κρί-νη κανείς ανάλογα με τον πληθυσμό, ό άθλητισμός στη, Κύπρο είναι πολύ άνώτερος άπ' την ύπολοιπη 'Ελλάδα. 'Αλλά μπορεί νά πη κανείς χωρίς δι-σταγμό ότι θά ήταν σε πολύ καλύτε-ρο επίπεδο, διότι έχει άφθονο και σπουδαίο έμψυχο υλικό, αν διέθετε περισσότερα μέσα.

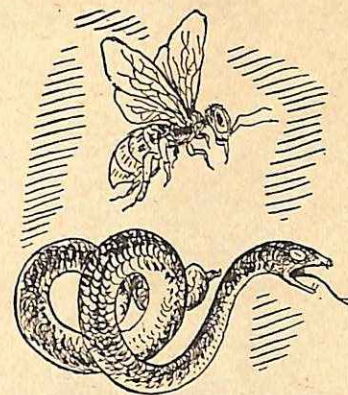
Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΗΣ GR. VERNON ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΥΘΡΟ ΣΤΑΥΡΟ

"Όταν ήμουν μαθητής του Δη-μοτικού Σχολείου έπρεσε σὰ χέ-ρια μου ένα χαρτόνι με δυο μορ-φές φαντασμάτων.

Κάτω από την κάθε μία μορφή ήταν γραμμένα, σάν έρωτήσεις του ένός προς το άλλο, τὰ λόγια «Πι-στεύεις στους ανθρώπους;» Μοῦ έκαναν περίεργη έντύπωση και τὰ σχέδια και τὰ λόγια. "Όταν κη-ρύχθηκε ό πόλεμος και διάβαζα τις διάφορες ώνάτητες, τότε ξα-ναήρθαν, χωρίς νά το θέλω, στο νοῦ μου τὰ λόγια αυτά και έθε-σα στον έαυτό μου το έρώτημα: 'Αλήθεια δέν έχουν έμπιστοσύνη οι άνθρωποι στους ανθρώπους;

Σήμερα έπαυσα νά θέτω στον έαυτό μου το έρώτημα αυτό, για-τί διεπίστωσα ό ίδιος ότι έχουν έμπιστοσύνη. Τη γνώμη αυτή την έμύρωσα από τότε που είμαι μέ-λος του 'Ερυθρού Σταυρού Νεό-τητας της χώρας μου, όποτε είδα, χιλιάδες κοινά σχολ. δῶρα και άλλα διάφορα είδη νά στέλλονται από τους 'Ερυθροσταυρίτας της χώρας μου στις διάφορες χώρες της Εύρώπης, για νά ανακουφι-σουν τους πολεμοπαθείς, άλλα παιδιά νά κάνουν μπαστούνια για άναπήρους και άλλα νά προσφέ-ρουν άλλες παρόμοιες υπηρεσίες που έξυψώνουν το ήθικό επίπεδο του ανθρώπου και δίδουν όμορφιά στην ζωή.

('Από το Περιοδ. 'Αμερικ. Ε.Σ.Ν.)

ΤΟ ΦΙΔΙ ΚΑΙ Η ΜΕΛΙΣΣΑ

(Παραδόσεις)

"Έχετε προσέξει το χρώμα της μέ-λισσας; Δέν είναι πυρό σάν καψαλι-σμένο; Το χρώμα αυτό έχει την ι-στορία του. "Όταν ό Θεός έπλασε τον κόσμο, έπλασε και τη μέλισσα. Της χάρισε μία όλόσπρη φορεσιά, για νά συμβολίξη την άγνότητά της. Μά δέν της έμελλε νά το χαρή για πο-λύ το χρώμα αυτό. 'Εκεί που πετού-σε μία μέρα από λουλούδι σε λουλού-δι στον Παράδεισο, που μοσχοβολούσε από την αιώνια άνοιξη, είδε τον 'Α-δάμ και την Εύα νά πλησιάζουν β-ποπτα το δέντρο με τον άπαγορευμέ-νο καρπό. Κοντά τους ένα φίδι σερ-νόταν, λές και τους ώδηγοῦσε εκεί. Κάτι πήρε και τ' αὔτι της και κατά-λαβε. Δασκαλεμένο από το φίδι, που ξέρετε βέβαια τί ήταν στην πραγμα-τικότητα, πήγαιναν νά φᾶν τον άπα-γορευμένο καρπό. Κι έτρεξε ή μέ-λισσα νά ειδοποιήση το Θεό όπως είχε υποχρέωσι.

Κατάλαβε το φίδι τί πήγαινε νά κά-νη ή μέλισσα. "Αρπαξε ένα άναμμένο δαυλί και την κυνήγησε. Μά κίνη είχε άνοιξει τὰ φτερά της και πετού-σε στον ούρανό. "Έτσι δέν κατάφερε νά την κοντοζυγώσει, μά έξω φρενών από το θυμό του για την άποτυχία του, ξεσφενδόνισε το άναμμένο δαυ-λί. Δέν την άγγιξε το δαυλί. Μά ή φλόγα του την πέρασε ξεδρομα και της καψάλισε λίγο τὰ φτερά της. "Έτσι ή όλόσπρη φορεσιά πήρε το πυρό χρώμα της.

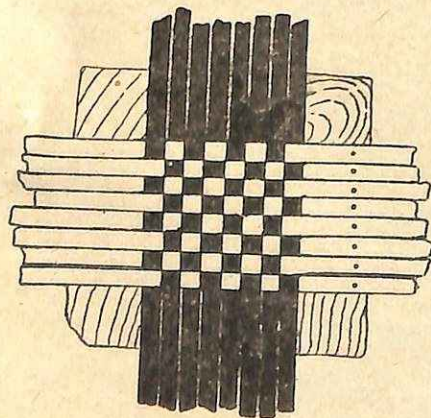
Ο Θεός παρακολουθοῦσε, φυσικά, ό,τι γινόταν στον Παράδεισο και εϋ-λόγησε τη μέλισσα. Για νά ανταμεί-ψη την καλή της πρόθεσι έδωσε δια-ταγή στους ανθρώπους νά φτιάνουν τις λαμπάδες της εκκλησίας μόνο ά-πό το κερί της μέλισσας.

'Από τότε χρονολογείται και ή έχθρότητα μεταξύ μέλισσας και φι-διού.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

'Υλικά: Λωρίδες έως 6)8 μά-κρος και φάρδος 1 ή 1 1/2 πόντο, εί-τε κορδέλλα γκρό, είτε από νάυ-λον, ντρά κ.τ.τ.

(σχήμα α)

Παίρνουμε πρώτα 8 λωρίδες (τους στήμονες) και τις τοποθετούμε έπά-νω σε μία σανίδα. Στερεώνουμε τὰ

άκρα των με μία καρφίτσα. "Υστε-ρα παίρνουμε άλλες 8 λωρίδες (τὰ ύφάδια) και τις περνούμε από τους στήμονες, 1 πάνω 1 κάτω, οὔτως ώ-στε το ένα νά έρχεται αντίθετα του άλλου (νά γίνη δηλ. ψάθα) και θά σχηματισθή μία τετράγωνη βάση (σχήμα α').

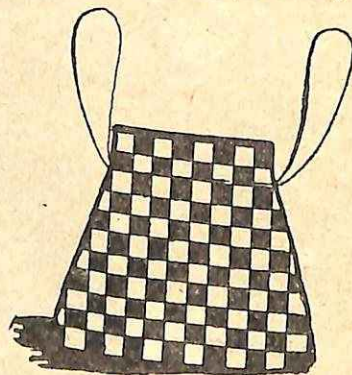
Βγάζουμε τις καρφίτσες από τις λωρίδες και στερεώνουμε την τετρά-γωνη βάση μ' αυτές επάνω στη σα-νίδα.

Γυρίζουμε τους στήμονες και τὰ ύ-φάδια προς τὰ επάνω οὔτως ώστε νά είναι κάθετα προς την βάση και νά σχηματίζουν μ' αυτήν όρθή γω-νία.

Τώρα συνεχίζουμε το πλέξιμο γύρω γύρω, 1 πάνω 1 κάτω, σάν συνέχεια της βάσεως, με μία λωρίδα έως ό-του φθάσωμε στο ύψος που θέλουμε. 'Εκεί γυρίζουμε τὰ άκρα των στήμό-νων μέσα στο ύφάδι και τὰ στερεώ-νομε είτε με μία σταυροβελονιά στο

χρώμα που μάς άρέσει, είτε με μία ραφή κρυφή νά μη φαίνεται, είτε με ένα στρίφωμα, είτε με καψούλες.

Κάνουμε ένα τσάκισμα στο μέσον

(σχήμα β)

της βάσεως προς τὰ μέσα για νά διπλωθή. Περνοῦμε δυο κορδόνια κι έχομε έτσι ένα ωραίο τσαντάκι (σχή-μα β').

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ

ΚΩΣΤΑ ΖΕΥΓΑ

Τα κατοικίδια ζώα είναι χρήσιμα και ωφέλιμα και καλοί σύντροφοι στον άνθρωπο.

Τα κατοικίδια ζώα δεν ζούσαν

πάντοτε μαζί με τον άνθρωπο. Ήταν ελεύθερα και άγρια στα δάση και σήμερα ακόμη βρίσκει κανείς τέτοια. Ο άνθρωπος τα δάμασε και από αιώνες τα χρησιμοποιεί. Με τη ζωή που κάνουν όμως τα κατοικίδια ζώα εκφυλίστηκαν και έγιναν πιο ευαίσθητα και δεν αντέχουν στις αρρώστιες όπως τ' άγρια ζώα. Κρυολογούν πιο εύκολα και διάφορα μικρόβια τα προσβάλλουν. Ωρισμένες ασθένειες των ζώων που προέρχονται από μικρόβια μπορούν να μεταδοθούν και στον άνθρωπο και γι' αυτό πρέπει κανείς να ξέρει ποιές είναι αυτές οι αρρώστιες και πώς να φυλαχτεί.

Οι πιο επικίνδυνες ασθένειες στην Ελλάδα που μπορούν να μεταδώσουν τα κατοικίδια ζώα στον άνθρωπο είναι:

Η λύσσα, η φθίσις, η έχινοκοκκίασις, ο μελιταίος πυρετός, η πανώλης, ο άνθραξ κλπ.

Η λύσσα προκαλείται από ένα μικρόβιο, που κυρίως προσβάλλει τα σκυλιά. Όταν εκδηλωθεί η αρρώστεια δεν θεραπεύεται και το σκυλί

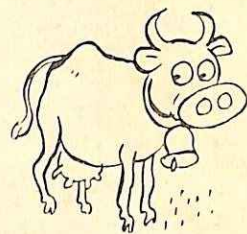
πρέπει να θανατωθεί. Είναι μια από τις πιο τρομερές ασθένειες, γιατί το ζώο όταν προσβληθεί γίνεται μανιακό και πεθαίνει μέσα σε φοβερή αγωνία και σπασμούς. Δεν αναγνωρίζει κανέναν, τρέχει σαν τυφλό και δαγκώνει όποιον συναντήσει. Με το δάγκωμα όμως μεταδίδει το μικρόβιο της λύσσας, που είναι μέσα στο σάλιο του και όποιος δαγκωθεί, άνθρωπος ή ζώο και αιματώσει, θα πάθη ασφαλώς λύσσα γιατί το μικρόβιο μπαίνει από την πληγή στο αίμα του δαγκωμένου. Εύτυχως είναι εύκολο να διακρίνουμε ένα σκυλί ότι έχει προσβληθεί από λύσσα πολύ πριν ν' αρχίσει να δαγκώνει. Στην αρχή του κόβεται ή όρεξι, βάζει την ουρά του κάτω από τα σκέλη, φοβάται, τα μάτια του είναι κόκκινα. Αυτά τα σημάδια δεν είναι σίγουρη απόδειξη πώς το σκυλί έχει προσβληθεί από λύσσα, αλλά είναι μια είδοποίηση. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να δέσουμε γερά το ζώο και να το παρακολουθούμε. Αν έχουμε τα μέσα πρέπει να καλέσουμε κτηνίατρο. Αν δεν μπορούμε να καλέσουμε κτηνίατρο, τότε παρακολουθούμε το σκυλί κι αν δούμε ότι χειροτερεύει και βγάζει άφρους και θέλει να δαγκάσει πρέπει να το σκοτώσουμε.

Όταν ένα λυσασμένο σκυλί δαγκώσει ανθρώπους όλοι αυτοί πρέπει να πάν σε γιατρό άμέσως. Εύτυχως ένας μεγάλος Γάλλος σοφός, ο Παστέρ, βρήκε το μικρόβιο της λύσσας και με μερικές ένεσεις με όρρο λύσσας γλυτώνει κανείς τον σίγουρο και φοβερό θάνατο που έρχεται απ' αυτήν. Αλλά δεν πρέπει κανείς να το αμελήσει και το ξεχάσει. Σε δυο ή

τρεις το πολύ μέρες πρέπει να πάει στο γιατρό.

Δεν είναι πάντοτε λυσασμένα τα σκυλιά που δαγκάνουν, γι' αυτό είναι ανάγκη όταν μας δαγκάσει σκυλί να το παρακολουθήσουμε 2-3 μέρες και αν δεν δείξει τα σημεία της λύσσας είναι περιττό να κάνουμε τις ένεσεις.

Η φθίσις. Όπως ο άνθρωπος έχει και τα ζώα παθαίνουν φθίσις. Ποιο εύκολα απ' όλα τα ζώα παθαίνουν οι αγελάδες και μάλιστα αυτές που δίνουν το περισσότερο γάλα, γιατί εξαντλούνται εύκολα και δεν

έχει αντοχή ο οργανισμός τους ν' αντισταθεί στο μικρόβιο. Το γάλα από τέτοιες αγελάδες είναι επικίνδυνο στην υγεία του ανθρώπου. Και να μην ή κτηνιατρική υπηρεσία επιθεωρεί κατά διαστήματα τις αγελάδες, επειδή όμως δεν μπορούμε να ξέρουμε από ποιές αγελάδες έρχεται το γάλα πρέπει πάντοτε να το βράζουμε επί 10 λεπτά τουλάχιστον. Λέγοντας να το βράζουμε 10 λεπτά, εννοώ ότι το γάλα πρέπει να μείνει στη φωτιά και να εξακολουθεί να βράζει επί 10 λεπτά από τη στιγμή που αρχίζει ο βρασμός. Με τον τρόπο αυτό σκοτώνεται ασφαλώς το μικρόβιο της φθίσεως. (Συνεχίζεται)

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΗ
ΕΝΑ ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

- 3 Έπιδέσμους.
- 2 Πακέτα αποστειρωμένη γάζα.
- 1 Πακέτο βαμβάκι υδρόφιλο.
- 1 Φιάλη οινόπνευμα καθαρό.
- 1 Φιάλη νερό όξυγονούχο.
- 1 Φιαλίδιο βάμμα ιωδίου.
- 1 Φιαλίδιο διαλυμένη άμυωνία.
- 1 Φιαλίδιο αιθέρα.
- 2 Σωληνάρια αποστειρωμένη βαζελίνη.
- 10 δισκία άσπιρίνης.
- 2-3 Ένεσεις καμφοράς.
- 1 Σύριγγα ένεσεων.
- 2 Βελόνες ένεσεων.
- 1 Θερμόμετρο.
- 2 Λαβίδες.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Νίψης - Αλεξανδρουπόλεως, βοηθούν εις την ανέγερσιν οικιών.
Juniors of the Elem. School Nipsa - Alexandroupolis, helping in the reconstruction of their village.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Κατά τη μάχη της Έλεουσίνος πολλοί από τους άνδρες του Καραϊσκάκη τον εγκατέλειψαν διότι έδωκαν πίστι στα λόγια των αντιπάλων του, ότι θα έχαναν τη μάχη διότι είχε κάνει κακή έκλογή του τόπου.

Ο Καραϊσκάκης τότε χωρίς να είναι γνώστης της ιστορίας, έφώναζε με θάρρος.

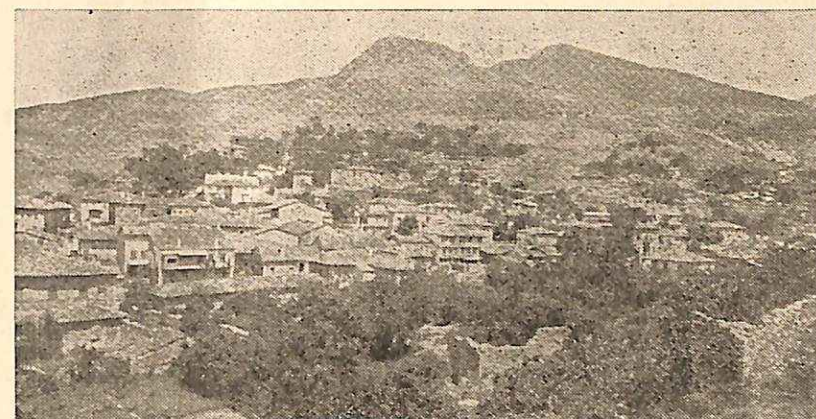
— Πηγαίνετε όπου αγαπάτε. Ο Καραϊσκάκης θα μείνει στη θέση του και ως χαθή. Όταν όμως σάς έρωτήσουν οι άνθρωποι, τί έκάματε τον άρχηγόν σας, ειπέτε τους ότι τον παρεδόσαμε στους έχθρούς, διότι δεν ήθέλησε να γίνη άρχηγός της λιποταξίας.

Τόν Καραϊσκάκη θαύμαζαν και αυτοί οι έχθροί του. Ένα Ρεσίτ (τόν Κιουταχήν) — έλεγαν — έχουν οι Τούρκοι, και έναν Καραϊσκάκη οι Έλληνες, δύο λεοντάρια παλαίουν και άγνωστο ποιά θα καταβάλει το άλλο.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΑ ΗΡΩΪΚΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Η πόλις των Καλαβρύτων πρό της καταστροφής.

Για να έπισκεφθούμε τα ήρωϊκά χώματα των Καλαβρύτων παίρνουμε το τραίνο Αθηνών — Πατρών κι άφου περάσουμε την Πελοποννησιακή άκτή του Κορινθιακού με τα γραφικά άκρογιάλια, τις σταφιδοφόρες πλαγιές του Κιάτου, του Ξυλοκάστρου, της Ακράτας και των άλλων γραφικών κωμοπόλεων και χωριών, φθάνουμε στο σταθμό του Διακοφτού. Έκεί αλλάζουμε τραίνο. Παίρνουμε τόν όδοντωτό σιδηρόδρομο, που άνηφορίζει προς την όρεινή περιοχή των Καλαβρύτων.

Στο δωδέκατο χιλιόμετρο από το Διακοφτό σταθμεύουμε κοντά στο γραφικό χωριό της Ζαχλωρούς, που είχαμε προς τα δυτικά και δεξιά μας και στο μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου, που βρίσκεται μακρύτερα, προς τα ανατολικά κι άριστερά μας. Το Μέγα Σπήλαιον είναι ένα παλαιότατο και ιστορικό μοναστήρι, χτισμένο κολλητά σ' έναν απότομο βράχο και σ' ένα τεράστιο σπήλαιο, ύψους 30 μέτρων και πλάτους 60, που το σκεπάζουν τα κτίρια της Μονής. Στο σπήλαιο αυτό μια εύσεθής ισοπανοπούλα, η Εύφροσυνη, βρήκε κατά τόν 8ο αιώνα τη θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου, που θεωρείται

Η Μονή της Αγ. Λαύρας πρό της καταστροφής.

έργο του Ευαγγελιστού Λουκά. Η Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου είχε πολλά κειμήλια και πλοισιωτάτη βιβλιοθήκη από σπάνια χειρόγραφα. Δυστυχώς όμως οι πυρκαϊές του 1400, 1540, του 1934 και η λεηλασία των Γερμανών, το έχουν απογυμνώσει τώρα.

Απ' το σταθμό Ζαχλωρούς, άνηφορίζοντας πάντα, το τραίνο μας οδηγεί, ύστερα από συνολική διαδρομή 22 χιλιομέτρων, στα Καλαβρυτα, την ήρωϊκή όσο και ιστορική πόλι, που σήμερα είναι σχεδόν έρειπια. Τα Καλαβρυτα βρίσκονται στη θέση της αρχαίας πόλεως Κύναιθα, η οποία ανήκε στους Άζώνες λαό της αρχαίας Αρκαδίας, κοντά στην πηγή "Άλυσσο, η οποία εθεράπευε όσους ανθρώπους εδάγκαναν ζώα λυσασμένα. Κατά τα μεσαιωνικά χρόνια την πόλι των Καλαβρύτων κατέλαβαν οι Φράγκοι, οι όποιοι έκτισαν εκεί ένα

πολύ δυνατό κάστρο στην κορυφή του βουνού και άργότερα ένα δεύτερο κάστρο στο βουνό Τρεμουλά.

Μισή ώρα προς τα δυτικά των Καλαβρύτων βρίσκεται το Μοναστήρι της Αγίας Λαύρας, όπου ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε τη σημαία της Έπαναστάσεως του 1821, χρησιμοποιώντας για λάβαρο το σκέπασμα της Ωραίας Πύλης του Ίερου Ναού της Μονής με τη χρυσοκέντητο εικόνα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Η περιοχή των Καλαβρύτων είναι πολύ όρεινή με πλήθος πηγές και ποτάμια, με ωραία τοπεία και το καλοκαίρι είναι τόπος ιδεώδης για διαμονή. Οι κάτοικοι είναι έξαιρετικά φιλόξενοι, σκληράγωγμοί, φιλοπρόοδοι και εργατικοί. Δυστυχώς το έδαφος δεν τους βοηθεί και γι' αυτόν το λόγο αναγκάζονται και ξενιτεύονται.

Όλοκληρη η έπαρχία Καλαβρύτων είναι ένας άληθινός παράδεισος για τόν ταξιδιώτη με τα ιστορικά μνημεία και έρειπια της αρχαίας Ψωφίδος, κοντά στον ποταμό Έρυσανθο, με τα ωραιότατα χωριά, με τα ιστορικά μοναστήρια και τα υπέροχα τοπεία, που τα στεφανώνουν οι κορυφές του Έρυσανθού όρους και των Άρρανίων.

Χαρά Θεού είναι το καλοκαίρι η Στρέζοβα, μεγάλο και γραφικό χωριό προς τα νότια της Έπαρχίας και το Σοπώτο, ιστορικό χωριό, του οποίου το Έλληνικό Σχολείο χρονολογείται από το έτος 1790, καθώς και οι όχθες του ποταμού Λάδωνος, ο οποίος, με τα έργα των Αμερικανών θα έξηλεκτρίση την περιοχή, καθώς και όλη την Πελοπόννησο. Αλλά και η Κερπινή, τα Μαζέϊκα, το Λειθάρι και όλα τα άλλα χωριά είναι έξ

ίσου ενδιαφέροντα για τα όραϊα και γνήσια έλληνικά τους έθιμα, για τη νοικοκυρωσύνη των γυναικών και για την άπλοτητα και την ευγένεια των κατοίκων των. Η έπαρχία Καλαβρύτων έδωσε στην Ελλάδα πλήθος μεγάλων ανδρών, που διέπρεψαν σε ήρωϊκά κατορθώματα και πήραν την πρώτη θέση στα γράμματα και στην Κοινωνία.

Αλλά εκτός των μορφωμένων και των μεγάλων Καλαβρυτινών υπάρχουν και οι άπλοϊ και ταπεινοί αγρόται και ποιμένες, που είναι και αυτοί αξιόλογοι και αξιοπρόσεκτοι για την καλωσύνη και την άγαθότητα της ψυχής των. Αυτούς θα τους βρήτε το καλοκαίρι στα βουνά των Καλαβρύτων στην Ψηλή Κορφή και στον Προφήτη Ηλία του Χελμού (ύψόμετρο 2355 μ.) απ' όπου θ' άγναντέψετε όλη την Πελοπόννησο με τόν Κορινθιακό κόλπο, τη Ρούμελη και τα νησιά, ακόμη και την Αθήνα και τόν Πειραιά όπου μπορείτε να γνωρίσετε αρχαιότητες γνωστές σαν την Πηγή της Στυγός, στα νερά της όποιας όρκίζοντο οι αρχαίοι θεοί των Έλλήνων και οι πρόγονοί μας.

Ο καταρράκτης της Στυγός και ο Χελμός.

Τα Καλαβρυτα είναι και η ιδιαιτέρα πατρίς του σημερινού Προέδρου του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού κ. Κ. Γεωργακοπούλου.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν

Ο Δ/ντής του Αμερικανικού Έρυθρου Σταυρού Νεότητος κ. Eduard Richards, απηύθυνε το ακόλουθον μήνυμα πρὸς τὸν Ε. Ε. Σ. Ν. ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου ἔτους.

«Τὸ 1951 μᾶς βρίσκει ὅλους πρὸς πολὺ ἀφοσιωμένους στὴν ὑπόθεσι παροχῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους πρὸς τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους.

» Πιστεύομεν ὅτι ἡ εὐλικρινὴς καὶ πρόθυμος παροχὴ ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, συντελεῖ εἰς τὴν καλλιτέραν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων καὶ στὴν πραγματοποίησιν τῶν θεμελιωδῶν ιδεωδῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

» Μία καλλιέργεια πνεύματος καὶ ψυχῆς ποὺ ἀ-

ποβλέπει στὰ ιδεώδη αὐτὰ εἶναι ἀναγκασιότατη σήμερον περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε, ὅποτε αἱ δυνάμεις τῆς διαίρεσεως καὶ τῆς καταστροφῆς σχηματίζουσιν ἕνα νέφος ἐπάνω εἰς ὅλους τοὺς ὀρίζοντας.

» Ἄν καὶ τὰ νέφη αὐτὰ εἶναι πολὺ κοντὰ, στηρίζομε γιὰ τὸ 1951, καθὼς καὶ γιὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, μιὰ μεγάλη ἐλπίδα γιὰ τὸν κόσμον καὶ τοὺς νέους στοὺς σκοποὺς καὶ τὰ ιδεώδη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Υμέτερος

Eduard Richards

Δ/ντῆς Ἀμερικαν. Ἐρ. Στ. Νεότητος

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ο Ε.Ε.Σ.Ν. εὐχεται εἰς τοὺς φίλους, ἀναγνώστας καὶ συνεργάτας του γιὰ τὸ νέον ἔτος 1951, ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 11ης Δεκεμβρίου ἔγιναν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ ἐγκαίνια τῆς Δ' Ἐκθέσεως Λευκωμάτων Σχολικῆς Ἀλληλογραφίας.

Τὰ ἐγκαίνια ἐτίμησαν ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Γ. Μίνδερ καὶ Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε. Ε. Σ., ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Ἐφορείας Ε. Ε. Σ. Ν. ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς Ε.Ε.Σ. Ν. Ἀττικῆς, Ἐπιθεωρητὴ τῶν Σχολείων Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Τοὺς ἐπισήμους προσεφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Ἀμύλκας Ἀλιβιζάτος ὁ ὁποῖος ἐξήρε τὴν δρᾶσιν τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ ἐπαφελήθη τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν προθυμίαν συμβάλλουσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του.

★

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΡΓΩΝ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ο Ἰταλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος ὁργανώνει τὸν προσεχὴ Ἀπρίλιον εἰς Ρώμην διεθνή ἔκθεσιν ἀπὸ ἔργα Ἐρυθροσταυριτῶν ὅλου τοῦ κόσμου ἡλικίας 6-18 ἐτῶν.

Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα θὰ σταλοῦν εἰς τὴν ὥς ἂν ἔκθεσιν μποροῦν νὰ εἶναι ἰχνογραφήματα καὶ ἔργα ζωγραφικῆς μὲ σινική, νεορομπογιὲς ἢ λαδομπογιὲς μὲ θέματα τῆς ἐκλογῆς τῶν παιδιῶν ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὰ παιγνίδια τους, τὸ φυτικὸ ἢ τὸ ζωικὸ βασίλειον καὶ τὴ ζωὴ τοῦ τόπου ἢ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τῆς συναδελφώσεως τῶν παιδιῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

Διαστάσεις ὅχι μεγαλύτερες ἀπὸ 0,35 Χ 0,50.

Ἐκτὸς τῶν ἔργων ζωγραφικῆς καὶ ἰχνογραφίας γίνονται δεκτὰ καὶ ἔργα γλυπτικῆς, μεταλλοτεχνίας καθὼς καὶ κοίτες μὲ ἔθνικες ἐνδυμασίες ὅλων τῶν ἐποχῶν ἀρκεῖ νὰ εἶναι ὅλα κατασκευασμένα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ χωρὶς τὴ βοήθεια τῶν μεγάλων ἢ ὁποῖα κα-

ταστρέφει τὸ εὐλικρινὲς καὶ τὸ αὐθόρμητο τῶν παιδιῶν. Τὰ ἔργα πρέπει νὰ ἀναφέρουν ἀπαραιτήτως τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἡλικία τοῦ μαθητοῦ, τὴν τάξιν εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνήκει καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Σχολείου.

» Ὅσα σχολεῖα πρόκειται νὰ λάθουν μέρος εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτήν, παρακαλοῦμεν νὰ στείλουν τὰ ἔργα τῶν μαθητῶν τῶν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου ὥστε νὰ φθάσουν εἰς Ρώμην τὴν 1ην Μαρτίου, ὅπου εἰδικὴ ἐπιτροπὴ θὰ τὰ ἐξετάσῃ καὶ θὰ τακτοποιήσῃ ἀναλόγως τοῦ μεγέθους καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς τῶν ἀξίας.

Μετά τὴν ἔκθεσιν, ἡ ὁποία θὰ διαρκέσῃ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου μέχρι 31 Μαΐου, τὰ ὡς ἄνω ἔργα, ἐάν οἱ λαθόντες μέρος δὲν τὰ προορίζουν δι' ἄλλας διεθνεῖς ἐκθέσεις ἢ διὰ τὴν Γενεύην, ὁ Ἰταλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος θὰ τὰ ἀποστείλῃ εἰς Ἰταλικά Σχολεῖα τῶν ὁποίων ἔργα θὰ ἀποστείλῃ εἰς τὰ λαθόντα μέρος Σχολεῖα, εἰς ἀπάντησιν.

★

Γράμματα ποὺ λαμβάνομε

ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ,
Τόκιο 16 Νοεμβρίου 1950

Σὰς εὐχαριστοῦμε θερμῶς διὰ τὰ θαυμάσια ἐκθέματα, ποὺ εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς στείλετε διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἰαπωνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος ἡ ὁποία ὁργανώνεται ἐφέτος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐτησίου συνεδρίου του. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὰ ἑλληνικά ἐκθέματα τὰ ὁποῖα θὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκθέσεως, θὰ κάνουν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἰάπωνας Ἐρυθροσταυριτάς οἱ ὁποῖοι θὰ διδαχθοῦν πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ.

Σημ.: Μεταξὺ ἄλλων εἰς τὴν ἔκθεσιν Ἰαπωνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος ἐστάλη καὶ τὸ Λεύκωμα τοῦ Τοισιταίου Γυμνασίου Ἀθηνῶν.

★

ΔΙΑΝΟΜΑΙ

Α'. ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ ΤΟΥ ΑΜΕΡ. Ε. Σ. Ν.
29.000 ΚΥΤΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΩΡΩΝ

Ἐστάλησαν εἰς Ἐπιτροπὴν Ε. Ε. Σ. Ν. Ἀλεξανδρουπόλεως 1.000, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Κομοτινῆς 265, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Ἐάνθης 880, εἰς Ἐπιτροπὴν Διδυμοτείχου 305, εἰς Τμήμα Ε. Ε. Σ. Καστοριάς Ε.Ε.Σ.Ν. Γουμένισσης 910, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Κατερίνης 1.290, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Κιλκίς 1.220, εἰς

Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Θεσ/νίκης 825, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Ἐδέσσης 35, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀρδέας 95, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Γρεβενῶν 235, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Γιαννιτσῶν 1.375, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Πτολεμαῖδος 1.425, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Βερροίας 705, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀμυνταίου 950, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Κοζάνης 885, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Σιατίστης 570, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Νιγρίτης 525, εἰς Ἐπιτροπὴν Σερρών 460, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Καβάλας 975, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Δράμας 2.555, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Πρεσέβης 1.435, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Κονίτης 385, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀρτης 615, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἰωαννίνων 2.820, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Παραμυθιάς 868, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Φιλιάτων 475, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἡρακλείου 300, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Καρδίτης 1.727, εἰς Τμήμα Ε.Ε.Σ.Ν. Πολυγύρου 800, εἰς Ἐπιτροπὴν Ε.Ε.Σ.Ν. Φλωρίνης 560 διὰ τοὺς μαθητὰς Σχολείων ἐπαναπατριζομένων καὶ κατεστραμμένων χωρίων.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Δερβιζιάνων Ἰωαννίνων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐκαθάρισαν καὶ ἐπισκεύασαν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κήπο. ἔχουν μελισσοκομεῖο. Ἐφύτευσαν δένδρα. Παρέχουν διάφορες ὑπηρεσίες εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἀνω Σιατίστης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου των. Ἐφύτευσαν δένδρα. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς των μὲ γραφικὴ ὕλη.

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Μικροκάστρου Βοΐου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐπιδιώκουν τὸν κεντρικὸ δρόμο τοῦ χωρίου. Ὀργανώνουν ἐκδρομὰς.

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων 1) Γουμένισσης, 2) Πέλλης, 3) τοῦ 16ου καὶ 26ου Β' Περιφ. Θεσσαλονίκης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς.

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἀθύρων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐφύτευσαν 350 δένδρα. Ἐκαμαν ἐράνους καὶ ἐδοῦσαν πτωχὰς οἰκογενεῖας. Ἀπελύμαναν τὰ πηγάδια τοῦ χωρίου.

Οἱ Ε. Ε. Σ. Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Μπάνης Πιερίας φροντίζουν

Ἐρυθροσταυριτὰι Δημ. Σχολ. Ἀσσήρου Λαγκαδά μὲ δέματα διὰ τοὺς πτωχοὺς. Juniors of the Elem. School Assiron-Langada, helping the poor.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

1) Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Ἰάσμου Κομοτινῆς, 3 δέματα μὲ γραφικὴν ὕλην.

2) Τὸ 21ον Δημ. Σχολεῖον διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Βράχους Καστοριάς, 3 ξυλοκιβώτια μικρὰ μὲ γραφικὴν ὕλην.

3) Τὸ Η' Γυμνάσιον Θηλέων διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Δερβιζιάνων Ἡπείρου, 15 δέματα μὲ σχολικὰ εἶδη, ἱματισμὸν κ.λ.π.

ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ (Νέαι)

1) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Φιλοθέης διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Στράταινης Κονίτης, 1 δέμα μὲ ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας.

2) Τὸ 4ον καὶ 7ον Δ. Σχολ. Δ'. Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Μαλανδρινῶν Δωριδος, 1 χαρτοκιβώτιον καὶ 1 δέμα μὲ γραφικὴ ὕλη.

3) Τὸ 17ον Δημ. Σχ. Δ'. Περιφερείας Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Κρατεροῦ Φλωρίνης, 7 μικρὰ δέματα μὲ διάφορα εἶδη.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸν κήπο.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Α' Δημοτ. Σχολείου Φλωρίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Μαυροδενδρίου Ἐορδαίας ἔκαθαρισαν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου των. Ἐδοῦσαν πτωχοὺς μαθητὰς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Νέας Καρυώτισσας Γιαν-

Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ἐτυπώθηκε σὲ χαρτὶ ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ Ἀμερικανικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος.

This issue is printed on paper kindly donated by the American J.R.C.

νιτσῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς μὲ γραφικὴ ὕλη καὶ βιβλία. Καλλιεργοῦν σχολικὸν κήπο.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ν. Φωκαίας Χαλκιδικῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς μὲ γραφικὴ ὕλη, βιβλία, ἱματισμὸ καὶ φάρμακα. Ἀλληλογραφεῖ μὲ Ἐρυθροσταυριτάς ἄλλων σχολείων.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἀρμενοχωρίου Φλωρίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου των. Καλλιεργοῦν σχολικὸν κήπο.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ 1ου Δημοτ. Σχολείου Β' Περιφ. Θεσσαλονίκης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν ἀνθὲς καὶ ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν ἀνοδασσίν. Παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἀλληλογραφεῖ μὲ Ἐρυθροσταυριτάς ἄλλων σχολείων.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Καποχώρας Χαλκιδικῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Περιποιούνται τὰ δένδρα.

ΘΡΑΚΗ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Γ' Δημοτ. Σχολείου Ἀλεξανδρουπόλεως φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς

εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν καθὼς καὶ τοὺς πτωχοὺς μὲ γραφικὴ ὕλη, φάρμακα, ἱματισμὸ καὶ ὑπόδησι. Ἐπιδίδουν εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ διανομὴν τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Ε' Δημοτ. Σχολείου Ἀλεξανδρουπόλεως φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κήπο. Ἐπεσκέυσαν τὸν δρόμο τοῦ Σχολείου. Βοηθοῦν τοὺς γονεῖς των καὶ τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Νεοχωρίου Ὀλυμπίας ἐμάζωσαν χαμομήλι γιὰ τὰ Νοσοκομεῖα.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἀσσοῦ Κορινθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Παρασκευάζουν τὸ πρωινὸ ρόφημα. ἔχουν ταμεῖο ἀπὸ τὸ ὁποῖο βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. Ὀργανώνουν ἐκδρομὰς.

ΝΗΣΟΙ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Χλόης Αἰγίνης ἐπεσκέψθησαν τὸ Νοσοκομεῖον Αἰγίνης καὶ ἐψυχαγώγησαν τοὺς νοσηλευομένους.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κεραιῶν Κεφαλλήνων ἔσκαψαν εἰς τὸν πρῶτον βοήθειαν. Ἐφύτευσαν φυτὰ σὲ γλάστρες.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Οἴας Ἠέρας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸν κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνατοὺς εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Ἐμάζωσαν 50.000 δρχ. μὲ τίς ὁποῖες ἀγόρασαν τροπέζοις γιὰ τὸ γραφεῖο τοῦ σχολείου.

Ἐρυθροσταυριτὰι Δημ. Σχολ. Κέλλης - Ἀμυνταίου, φυτεύουν δένδρα. Juniors of the Elem. School Kelli-Amynteon planting trees.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Οδηγίες για τους συνεργάτες της στήλης μας Έρυθροσταυρίτες.

Επειδή πολλοί από τους αγαπητούς μας συνεργάτες της στήλης «Μαθητική Συνεργασία» εξακολουθούν να μας στέλλουν τη συνεργασία τους όχι σύμφωνα με τις οδηγίες που εγράψαμε στο φυλλάδιο του Όκτωβρίου, επαναλαμβάνουμε και πάλι την παράκλησή μας να συμμορφωθούν με τις οδηγίες αυτές.

Δεύτερο ζήτημα το οποίο πρέπει να προσέξουν πολύ οι μικροί φίλοι μας είναι τα θέματα της συνεργασίας. Επειδή έχουμε πάρα πολλά σταυρόλεξα, παρακαλούμε να μας στέλλουν κυρίως παιδικά πνεύματα, παιχνίδια μικρά, όχι όμως από τα πολύ κοινά, ήθη και έθιμα τοπικά, μικρές εκθέσεις, περιγραφές από εκδρομές σε ιστορικούς τόπους, ιστορικά ανέκδοτα καθώς και ιστορικές φράσεις με την σχετική ερμηνεία τους, όπως επί παραδείγματι, τότε ελέγχθη, από ποιόν και τί εσήμαινε το «μολών λαβέ».

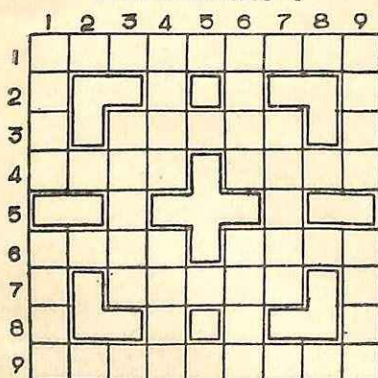
ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Διάλογος μεταξύ δύο παιδιών:
— Εγώ είμαι τεσσάρων χρονών.
— Κι εγώ το ίδιο.
— Ναι, αλλά εγώ θα είμαι πέντε ετών του χρόνου!

— Σε τί μας χρησιμεύει η μύτη, Τοτό;
— Στο να βλέπουμε, κύριε.
— Πώς; Στο να βλέπουμε;
— Μα βέβαια, αυτή στηρίζει τα γυαλιά!

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
16ον Δημ. Σχολείον
Δ. Περ. Αθηνών

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 1

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Ρήτωρ της αρχαιότητας. 3. Πολεμικών όπλων. 4. Κορμί — Ιερών ύδρων. 6. Μέρος του σπιτιού — βούλωμα. 7. Θρησκευτική τροφή (αίτια). 9. Κάτοικος της Ηλείου.

ΚΑΘΕΤΩΣ

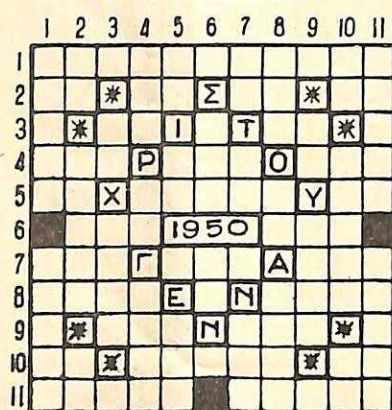
1. Μέρος του οφθαλμού — Σιαγόνη. 2. Όχι ανώμαλα. 4. Ωραία — είναι

απαραίτητο για το Πάσχα. 6. Τραπουλόχαρτο — ρήμα που έχει σχέση με την λήψη. 7. Αρχαία πόλις ιδρυθείσα υπό των Φοινίκων εις τα παράλια της Συρίας. 9. Φρούτα. — Αρχαίος θεός.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Γυμν. Ροδολείου, Σεργών

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 2

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Όνομα κύριον μεγάλου εξερευνητού. 2) Αρχή και τέλος — Λουλούδια. — Αναφορική αντωνυμία (πληθ.). — Η πρώτη λέξις του πιό αγαπητού μας προσώπου. 3) Κτητ. άντων. (πληθ.). — Μουσική νότα αλλά και ξενική κατάφασις. 4) Επαναλαμβανόμενο μας θυμίζει αίτια ασθενείας. — Πρόθεσις. 5) Αὐτός (γαλλ.). — Πρέπει να περάση εξάπαντος από κεί το σιτάρι. — Προτρεπτικό. 6) Τὰ 3) 5 του «Ααράων». — Αιτιολογικός σύνδεσμος. 7) Χοῖρος (καθαρ.). — Σύνδεσμος. — Υἱός του Ιακώβ. 8) Τροφή αγρίων ζώων. — Θά τοποθετήσω. 9) Ακρωτήρι της Πελοποννήσου. — Νήσος της Δωδεκανήσου. 10) Υποθετικό. — Τέτοιος είναι ο άνήκων εις τους τετραχείρας. — Ρήμα που η προστακτική του ακούεται συχνά στις έθνικές εορτές. 11) Δεν έχει μόνιμο κατοικία. — Έξέχον πρόσωπον των αρχαίων Αθηνών.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Όσοι το ρίχνουν σ' αυτό καταστρέφονται. — Μάρκα φαρμάκου για κρυολογήματα. 2) Γράμμα του έλλ. αλφαβήτου. — Προαιώνιος έχθρός μας (κλητ.). — Ξενική άρνησις. 3) Προσωπική αντωνυμία. — Άλλος υἱός του Ιακώβ. — 4) Ναυτικός όρος. — 100 τετρ. μέτρα. — Τό δώσαμε για να αποκτήσωμε την λευτεριά μας. 5) Άρθρο (πληθ.). — Καπόνε (διάσημος κακοδύργος). — Αναφορ. άντων. 6) Σ' αυτή την Ανατολή έγιναν πολλές αεροναυμαχίες στον β. παγκόσμιον πόλεμο. — Δεικτικό (δημοτ.). 7) Νότα. — Τό υπάρχουν. — Και ούτω καθ' εξής. 8) Αναφορ. άντωνυμ. — Τέτοιος ήταν ο άνήλικος βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος (1648 — 1653). — Τσάκαλος (καθαρ., δοτ. πληθ.). 9) Λεπτή κλωστή. — Εκεί πη-

γε ζών ο Όδυσσεύς. 10) Ηλεκτρική μονάς. — Λιμνή της Ιταλίας. — Θά και το 10 γ όριζοντίως. 11) Νησί του Αιγαίου. — Έτσι τρώγονται συνήθως τὰ φρούτα (πληθ. γεν.).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΘΗΤΟΣ

Πυθαγόριον Γυμνάσιον Σάμου

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

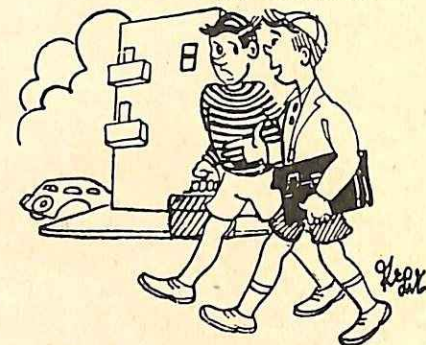
12345671 = Μέγας αρχαίος σοφός.
12674 = Είναι ο Χριστός.
732 = Έχω έλθει (ρήμα).
451 = Θεότης αἰγυπτιακή.
34562 = Έχω στά χέρια μου (ρήμα).

345 = Φωνή πτηνοῦ.

745 = Αρχαία θεά.

ΔΗΜ. ΙΩ. ΤΡΙΚΟΥΛΗΣ

Γυμν. Λεωνιδίου

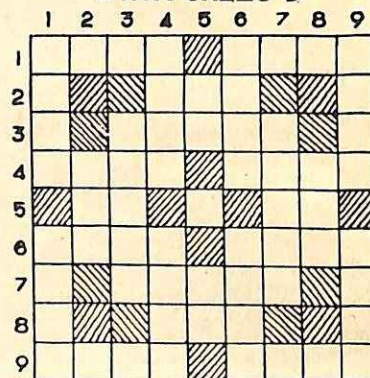

— Γιατί λέγεται Λεωφόρος Συγροῦ;

— Νά, γιατί ἐδῶ γίνονται πολλές συγκρούσεις!

Α. ΚΕΡΑΜΑΣ 10ον Γυμν. Αρρένων

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 3

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Από τους πρώτους Αθηναίους χριστιανούς. 3) Ποτόν. — Προσηλές πρόσωπον. 5) Γνωστός Γάλλος καρδινάλιος. 7) Έκαμε κατορθώματα (αἰτιατ.). — Νησί. 9) Άστρο.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Δείγμα αγάπης. — Πτηνό. 3) Δικάζω. 4) Καταφατικό. — Στρατ. παράγγελμα. 5) Ειδήσεις. 6) Υἱός του Νῶε. — κύριε φυλακὴν τῷ στόματί μου. 7) Γυναικεῖο ὄνομα. 9) Ασιατικόν κράτος. — Μεγάλον κενόν. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΑΓΙΑΣ
Ε'. Γυμν. άρρ. Πειραιῶς

ΣΚΑΛΑ 1

1) * * * *
2) * * * *
3) * * * *
4) * * * *
5) * * * *
6) * * * *
7) * * * *

1) Πρόθεσις. 2) Γυναικεῖο ὄνομα. 3) Τροπικὸν φρούτο (γεν.). 4) Κράτος τῆς Ἀσίας. 5) Μας μεθοῦν με τὴν εὐωδίᾳ τους (πληθ.). 6) Κράτος τῆς Ἀφρικῆς. 7) Γυναικεῖο ὄνομα.

ΦΑΙΔΩΝ ΔΡΑΓΑΤΗΣ

Γυμνάσιον Αρρένων Καβάλλας

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

Ο μικρός: Μπαμπά ἐν τάξει. Φέτος γλύτωσα τὰ λεπτά για τὸ ἐνδεικτικό μου.

Ο μπαμπάς: Μπα! Βγῆκες ἀριστοῦχος;

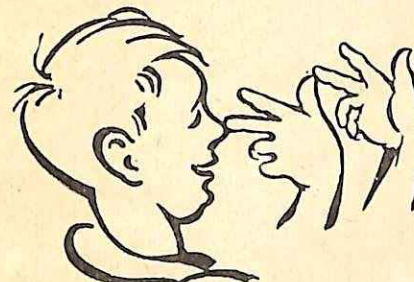
Ο μικρός: Όχι! Έμεινα στάσιμος.

Ο διδάσκαλος: Πότε ὁ Ἀλέξανδρος ἐξεστράτευσε στὴν Ἀσία;
Ο μαθητής: Προτοῦ νά πεθάνη.

Γ. ΜΑΤΑΥΤΣΗΣ

Γυμν. Βάλτης

ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Τὸ παιχνίδι αὐτὸ εἶναι ἀστείωτατο. Πέστε σ' ἕνα φίλο σας ν' ἀκουμπήσῃ στὴ μύτη του τὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ του καὶ πάνω στὸν ἀντίχειρα τοῦ ἀριστεροῦ ν' ἀκουμπήσῃ τὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ.

Μόλις τοῦ πῆτε «απρός» θά πρέπει ἀμέσως ν' ἀντιστρέψῃ τὰ χέρια (δηλ.) νά ἀκουμπήσῃ τὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ στὴ μύτη του καὶ τὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ στὸν ἀντίχειρα τοῦ δεξιοῦ. Έ, λοιπόν, ὅταν θά ἐπιχειρήσῃ νά τὸ κάνη μόλις τοῦ δώσετε τὸ σύνθημα θά τὰ κάνη θάλασσα. Αὐτὸ θά γίνη χωρίς προηγουμένη ἐξάσκηση.

ΚΥΡ. ΚΑΛΠΑΚΙΔΗΣ

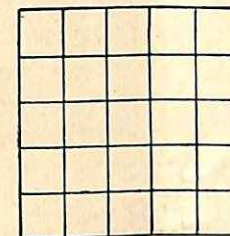
Α'. Δημ. Σχολείον Γιαννιτσῶν

ΤΡΙΓΩΝΟ 1

1) Τέτοιος ἦταν ὁ Ἀρείος. 2) Κάτοικος τῆς Ἀραβίας (γεν.). 3) Ἀντίθετον τοῦ ὠραῖος. 4) Λευκός. 5) Βουνὸν ποῦ ἔδωσε τὸ ὄνομά του σὲ ὁλόκληρη χερσόνησο.

6) Ἱερὸς βοῦς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. 7) Θάλασσα (Αρχαία). 8) Ὑποθετικόν. 9) Ἐπιφώνημα.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Νά τοποθετηθοῦν στὸ παρακάτω τετράγωνο οἱ ἀριθμοί: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, κατὰ τέτοιο τρόπο οὕτως ὥστε τὸ ἄθροισμά τους ὀρίζοντια, κάθετα καὶ διαγώνια νά εἶναι (65).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΜΑΝΙΔΗΣ

Γυμν. Γιαννιτσῶν

ΡΟΜΒΟΣ 1

+ = Φωνήν.
++ = Όχι στραβά.
+++ = Όχι στράβως.
++++ = Πρόθεσις.
+ = Φωνήν.

ΤΡΙΓΩΝΟ 2

1) * * * *
2) * * * *
3) * * * *
4) * * * *
5) * * * *

Οριζόντια καὶ κάθετα τὰ ἴδια.
1) Τὸ κυριώτερον μέρος ἑνὸς κυττάρου.

2) Μία τῶν διαστάσεων.
3) Τρέξιμο ὑγρῶν.
4) Αναφορική αντωνυμία (θελ.).
5) Σύμφωνον.

ΓΕΩΡΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

Γυμν. Βάλτης

ΑΙΝΙΓΜΑ 1

Τὸ πρῶτό μου μέταλλο βαρύ.
Τὸ δεύτερο κάτι ποῦ πατεῖς.
Τὸ σύνολό μου τί;
ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΟΥΤΣΟΥ
1ον Δημ. Σχολεῖο Γ'. Περ. Αθηνῶν

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ (Πρόβλημα)

Έχουμε τρία δοχεῖα τὰ ὁποῖα χωροῦν τὸ μὲν α) 10 ὀκάδες, τὸ β) 7 ὀκάδες καὶ τὸ γ) 3 ὀκάδες κρασί. Τὸ μὲν πρῶτον εἶναι γεμάτο τὰ ἄλλα δύο κενά. Τὸ κρασί θέλουν νά τὸ μοιρασθοῦν δύο ἀνὰ 5 ὀκάδες ὁ ἕνας,

ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἄλλα μέτρα, πῶς θά γίνη τὸ μοίρασμα;
Κ. Β. ΧΑΤΖΙΚΟΣ
Μαθ. Γυμν. Κορίνθου

ΤΡΙΓΩΝΟ 3

1) * * * *
2) * * * *
3) * * * *
4) * * * *
5) * * * *

1) Νησί τοῦ Αἰγαίου. 2) Θεὸς τοῦ πολέμου. 3) Προσωπική αντωνυμία (δημοτ. πληθ.). 4) Αναφορική αντωνυμία. 5) Σύμφωνον.

1) ΤΡΙΑΙΝΑ

* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *

Καθέτως: Όροσειρά τῆς Βαλκανικῆς.
Νησί ἐνδοξο τοῦ Σαρανικοῦ (γεν.).
Βρίσκεται ἀφθονη στὶς ἀκρογιαλίες.
Οριζοντίως: Νησί τοῦ Αἰγαίου.

ΑΝΤΙΘΕΤΑ

Τὰ ἀρχικά τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν Κράτος τῆς Εὐρώπης.
α) Ἀργία. β) Μέλας. γ) Τραχύς. δ) Ωραῖος. ε) Ἀγυάλιστος.

Δ. ΚΩΣΣΕΡΗΣ

Μαθητὴς Γυμν. Ξυλοκάστρου

ΣΚΑΛΑ 2

1) Π * Σ
2) Π * Σ
3) Π * Σ
4) Π * Σ
5) Π * Σ
6) Π * Σ
7) Π * Σ
8) Π * Σ

1) Ἐπίρρημα ἐρωτηματικόν. 2) Ἀνθρωπος μικρῆς ἡλικίας. 3) Νήσος τῶν Κυκλάδων. 4) Κάτοικος τῆς Περσίας. 5) Ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας. 6) Κύριον ὄνομα. 7) Θάλασσα πρὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου. 8) Αρχαῖον ὄνομα. ΖΩΗ ΤΣΑΡΠΑΛΗ
Μαθήτρια εἰς Χαλάνδριον Ἀττικῆς

ΑΙΝΙΓΜΑ 2

Εἶμι ἕνα νόμισμα χρυσό, μὰ ἀν προσθέσῃς ΔΑ θάχῃς μπρὸς σου τότε μιά ἐξακοστή παραλίᾳ.
ΧΑΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
Γυμν. Γιαννιτσῶν

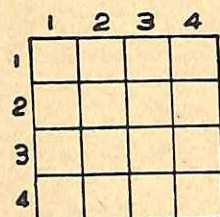
ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Κάποτε ο Ζώτος και ο Σουρής προσεκληθήσαν εις συμπόσιον. Πρώτος πήγε ο Ζώτος και έπειδή ο Σουρής άργούσε αυτοί άρχισαν νά έτοιμάζουν σαλάτα. "Όταν έφθασε ο Σουρής του λέει ο Ζώτος «περάστε νά σαλατίσωμε».

Ο Σουρής θύμωσε για την προσβολή, γι' αυτό όταν κάποτε προσεκληθήσαν εις άλλο συμπόσιον και πήγε πάλι πρώτος ο Ζώτος ο Σουρής όταν έφθασε έπτε «χαιρετώ τους φίλους όλους και τον Ζώτο χωριστά». Η προσβολή για τον Ζώτο ήταν μεγαλύτερα της του Σουρή γι' αυτό μάλωσαν και ουδέποτε συνεφιλώθησαν. Ποι είναι ή παρεξήγησις και εις τους δυό;

ΑΝΤ. ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ
Γυμν. 'Αγ. Νικολάου Κρήτης

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

- 1) Βρίσκεται στη θάλασσα.
- 2) 'Η κόψη του μαχαιριού.
- 3) Πρωτεύουσα Βαλτ. Κράτους.
- 4) Κράτος της 'Ασίας.

Και καθέτως τὰ ίδια.
ΣΕΜΙΤΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
1ον Δημ. Σχολ. Γ'. Π. 'Αθηνών

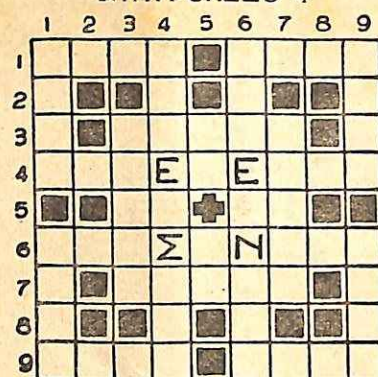
Καθηγητής: Πώς κάνει ο άδριοςτος του τρώγω;
'Ο μαθητής: 'Εχόρτασα κύριε Καθηγητά.

Α. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Γυμν. Κορίνθου

*Ερυθροσταυρίται 15ου Δημ. Σχολ., Α'. Περ. Πειραιώς, φυτεύουν άνθη σε γλάστρες.
Juniors of 15th elem - school, Piraeus, planting flowers.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 4

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1) 'Οσία — Προφήτης. 3) Περιοχή της Μικράς 'Ασίας. 4) Σύνδεσμος συμπερασματικός — Πλανήτης (αίτ.). 5) Νότα — Γράμμα γαλλικής αλφαβήτου. 6) Πρόθεσις — 'Αναφορική άνωθυμία (δοτ. πληθ). 7) 'Αποτελείται από αντικείμενα τὸ ένα πάνω στ' άλλο. 9) Καρποί — Νήσος του Αιγαίου.

ΚΑΘΕΤΑ

- 1) Πόλις της 'Ηπείρου — Θεός των 'Ελλήνων. 3) Νηοί των Δωδεκανήσων. 4) Πρόθεσις — Χρονικόν διάστημα. 5) Αιγυπτιακή θεότης. 6) 'Αλογον — δόντι. 7) Φιλολογικόν ψευδώνυμον και άγωνιστής στην Μακεδονία. 9) Τὸ πρώτον όνομα των 'Ιεροσολύμων — 'Ιερὸν όρος στην Π. Διαθήκη.

ΣΚΑΛΑ 3

- 1) Μ . Α
- 2) Μ . . Α
- 3) Μ . . . Α
- 4) Μ Α
- 5) Μ Α
- 6) Μ Α
- 7) Μ Α

- 1) 'Αριθμητικόν.
- 2) Τὸ πιὸ αγαπητὸ πρόσωπο στὸ σπίτι.
- 3) Τοπικὸ ἐπίρρημα.
- 4) Γυναικείον όνομα.
- 5) Βγάζει πολὺ ἡ Χίος.
- 6) Περιοχὴ τῆς Ρουμανίας.

7) Φαγητὸ μετὰ τὴν 'Ανάστασι. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΕΝΤΑΚΑΛΟΣ

Γυμν. Πρεθέξης

ΛΥΣΕΙΣ Σταυρολέξου κλπ.
Τεύχους Δεκεμβρίου

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

Φόδος — 'Όρος — Βοή — 'Ός — Σ.

ΡΗΤΟΝ

«Μὴ μοῦ τοὺς κύκλους τάραιτε».

ΑΙΝΙΓΜΑ

Βέλος — 'Έλος.

ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Πίνδος, Λυσίας, 'Αδραάμ, Τεργέστη, 'Οραϊόν, Νέτιος.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕ ΛΟΓΙΑ

Μάτι.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

- 1) Κράμα. 2) Ρέμον. 3) 'Αμυνα. 4) Μόνος. 5) 'Ανάσσα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

'Οριζοντίως: 1) 'Αρίων — Κλίμα. 2) Ράσα — 'Αδάμ. 3) Ποῦ — ΤΑΣ. — 'Ηρώ. 4) 'Αν — 'Οασίς — άμ. 5) 'Εμέ — άτι. 6) Πρό — 'Οκά. 7) 'Ωρα — 'Ολα. 8) Υς — 'Αποχή — άρ. 9) Κώκ — 'Ότι — Έλα. 10) 'Όμως — ώδαί. 11) Σάσαν — Έσασα. Καθέτως: 1) 'Αρπαξ — Λύκος. 2) Ράον — Σώμα. 3) 'Ισα — έρώ — Κώς. 4) 'Ωά — 'Όμορα — Σώ. 5) ΤΑΕ — 'Από. 6) Δας — 'Ότε. 7) Σία — 'Οχι. 8) Λά Στολή — 'Ός. 9) 'Ιδη — ΙΚΑ — 'Εδω. 10) Μάρα — 'Αλας. 11) 'Αμωμα — Γραία.

ΓΕΩΓΡ. ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

'Οριζοντίως: 1) ΟΝ. 2) ΕΒΡΟΣ. 3) 4) ΚΑΣΣΟ. 5) ΑΣ — ΙΣ. 6) ΑΣΙΑ. 7) ΙΑ — ΕΑΡ. 8) ΣΚΟΡΟΣ — ΑΡΤΑ. 9) ΤΩΣ — ΣΠΑΡΤΗ. 10) ΥΣ — ΤΩΡΑ. 11) ΑΤΙ. Καθέτως: 1) ΑΣΤΥ. 2) ΚΩΣ. 3) ΙΟΣ. 4) ΑΡ. 5) ΟΣΤΑ. 6) ΔΕΣΠΩ. 7) ΑΡΑ. 8) ΑΡΑΡΑΤ. 9) ΕΛΛΑΣ — Ρ. Τ. 10) ΑΣΙΑΤΗΣ. 11) ΟΡΟΣ. 12) ΝΟ — ΣΙ. 13) ΣΩΟΣ.

ΡΟΜΒΟΣ

Ζ — ΠΑΣ — ΠΑΧΥΣ — ΖΑΧΑΡΙΑ — ΣΥΡΙΑ — ΣΙΑ — Α.

ΣΚΑΛΑ

ΜΗ — ΜΙΑ — ΜΕΛΙ — ΜΟΡΙΟ — ΜΗΤΕΡΑ — ΜΟΝΙΠΠΟ — ΜΕΝΕΛΑΟΣ — ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΣΚΑΛΑ

ΘΩΣ — ΘΕΟΣ — ΘΩΜΑΣ — ΘΑΜΝΟΣ — ΘΑΝΑΤΟΣ — ΘΕΟΦΙΛΟΣ — ΘΑΡΡΑΛΕΟΣ — ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ — ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΟΣ — ΘΑΥΜΑΤΟΠΟΙΟΣ — ΘΗΡΙΟΔΑΜΑΣΤΗΣ.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

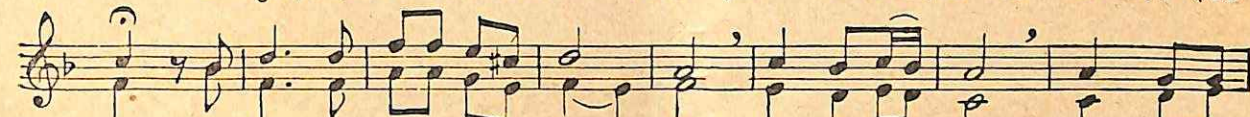
Στίχοι: ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

Μουσική: ΞΕΝ. Γ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

Μέτρια, λυπητερά.

1. Στή Γῆ κα. τὰ λευ.κο τὸ χιό - νι, χιό.νι πο. λύ, χιό. νι πο.
2. Μὰ εἰ. μεῖς κλει. στοῖ στο.πί.τι τώ - ρα καὶ στὴ φω. τιά, καὶ στὴ φω.

λύ. Στὴ Γῆ πῶς τρέμει κουνια. σμέ. νο κά. ποιο. πού. λί, κά. ποιο. πού.
τιά. 'Ο. νει. ρευ. ῶ.μα.στε τὰ δῶ - ρα μέσ' τὰ κου. τιά, μέσ' τὰ κου.

λί. Τὸ ξυ. λιασμέ. νο.ά. πλώ. νει. χέ. ρι σὲ μιὰ γω. νιά, σὲ μιὰ γω. νιά, τὸ γε. ρον. τά. κι
τιά. 'Α. γιε. βα. σί. λη. πού. δα. φτά. σης καὶ μᾶς. ά. κοῦς, καὶ μᾶς. ά. κοῦς. Στὸ πε. ρα. σμά. σου

πού. υ. πο. φέ. ρει. ἀπ' τὴ χι. ο. νιά, ἀπ' τὴ χι. ο. νιά. Τὸ γε. ρον. τά. κι. πού. υ. πο. φέ. ρει.
μὴ. ξε. χά. σης καὶ τοὺς φτω. χούς, καὶ τοὺς φτω. χούς. 'Α. γιε. βα. σί. λη, μὴ. ξε. χά. σης

ἀπ' τὴ χι. ο. νιά, ἀπ' τὴ χι. ο. νιά. Τὸ γε. ρον. τά. κι. πού. υ. πο. φέ. ρει. ἀπ' τὴ χι. ο. νιά,
καὶ τοὺς φτω. χούς, καὶ τοὺς φτω. χούς. 'Α. χ. μὴ. ξε. χά. σης, 'Α. χ. μὴ. ξε. χά. σης καὶ τοὺς φτω. χούς,

ῥιτ.
ἀπ' τὴ χι. ο. νιά. καὶ τοὺς φτω. χούς. 1-2. 'Α. γιε. βα. σί. λη. πού. δα. φτά. σης καὶ μᾶς. ά.

κοῦς, καὶ μᾶς. ά. κοῦς. Στὸ πέ. ρα. σμά. σου μὴ. ξε. χά. σης,

καὶ τοὺς φτω. χούς: 'Α. εἰ. θ. καὶ τοὺς φτω. χούς.

*Ερυθροσταυρίται 26ου Δημ. Σχολ. Β'. Περ. 'Αθηνών στὸ σχολ. κήπο.
Juniors of 26th elem - school, Athens, in their school garden.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

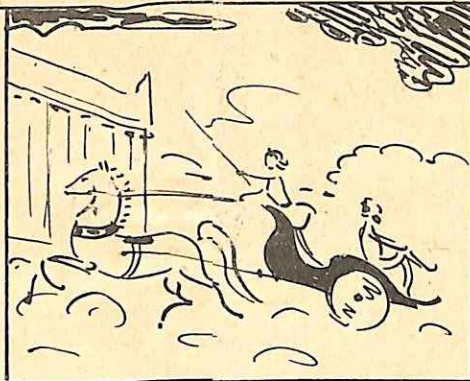
“Όπως τὶς διηγείται στ’ ἀνηψία του ὁ θεῖος Δημητράκης.

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

(4)

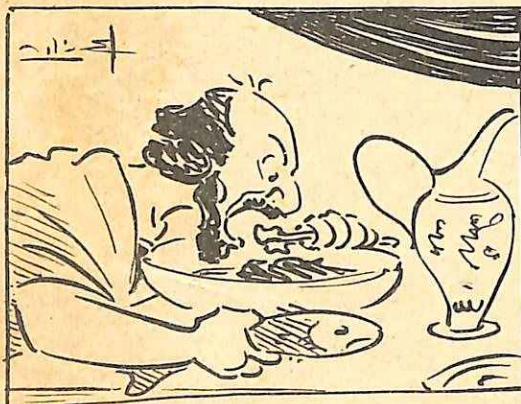
— Καὶ πῶς σὰς λένε, δεσποινίς ;
— Ἐγὼ εἰμ’ ἡ καλὴ
πριγκηποπούλα Ναυσικᾶ.
— Ἄ, μπά ;! Χαίρω πολύ.

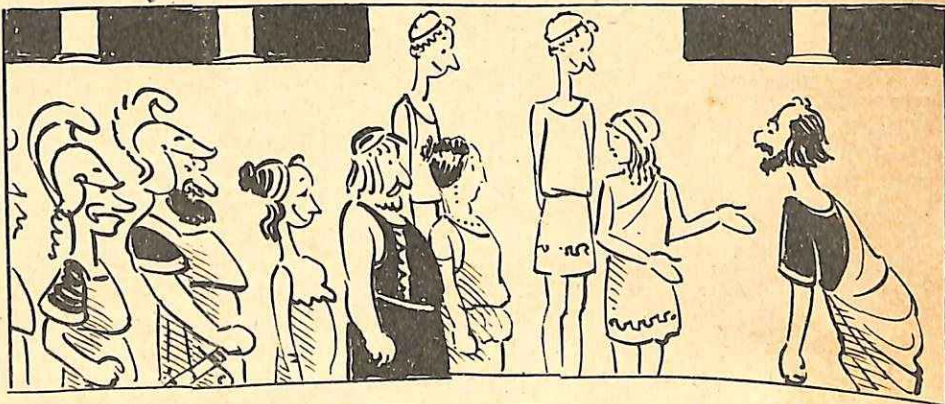
— Μαντεύω, εἶσαι ναυαγός,
τοῦ λέει τότε ἐκείνη.
Καὶ παρευθὺς στ’ ἀνάκτορα
τὸν πάει, καὶ τοῦ δίνει

ροῦχα καλὰ, μεταξωτὴ
χλαμύδα μὲ φιστόνι,
κ’ ὕστερα μπόλικο φαῖ,
ποὺ τρώει καὶ δὲν τελειώνει !

Καὶ τόση ἦταν ἡ πείνα του
— ὁ στόμαχος δὲν παίξει —
ποὺ πρὸς τὸ τέλος κόντεψε
νὰ φάη καὶ τὸ τραπέζι !

Κι ἀφοῦ τὰ φρούτα τοῦφερε
ποιότητος ἀρίστης,
εὐθὺς τὸν παρουσίασε
στοὺς σεβαστοὺς γονεῖς της,

σὲ μιὰ κυρία τῆς τιμῆς,
σὲ τέσσερις σπαθάτους
καὶ στοὺς μικροὺς τῆς ἀδελφούς,
τοὺς δυὸ «ὕψηλοτάτους».

Ὁ βασιλεὺς τόσο πολὺ
ἀμέσως τὸν συμπάθησε,
ποὺ δίπλα του τιμητικὰ
στὸ τσαΐ τὸν ἐκάθησε.

Κι ἀργὰ τὴ νύχτα στὸ «σουπὲ»
τοῦ λέει : «Ναυαγέ μου,
καμμιά σου περιπέτεια
τώρα δὲ λές, καλέ μου ;»

Κι ὁ Ὀδυσσεύς : «Μονάχα μὲ
νὰ πῶ, δὲ συγκρατοῦμαι.
Ὅλες ἀράδα θὰ τίς πῶ
καὶ ἄς ξημερωθοῦμε.»

(Τὸ τί ἔγινε πρὶν
θὰ τὸ ποῦμε ἄλλη μᾶλλον)